

MINISTERSTVO ZEMĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA CUKR – CUKROVÁ ŘEPA

2024/25

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SEZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH ZKRATEK:

CPV	Ceny průmyslových výrobců
DPB	Díl půdního bloku
ES	Evropské společenství (dřívější název EU)
EUR	Euro, společná měnová jednotka EU
KN	Kombinovaná nomenklatura (CN, celní termín)
SC	Spotřebitelské ceny
SVZ	Situační a výhledová zpráva
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
CIS	Podpora příjmu vázaná na produkci
VJ	Výsevni jednotka

Odbor rostlinných komodit MZe

Odpovědný odborný redaktor:

Ing. Jana Suková, MZe

Spolupracovníci:

Ing. Roman Blinka, MZe

Ing. Daniel Froněk, MZe

Ing. Jan Křováček, Ph.D. – Svaz pěstitelů cukrovky Čech

Ing. Eva Rychlíková, SZIF

Ing. Matěj Valenta, ÚZEI

Ing. Anežka Verunáčová, MZe

Ředitel Odboru rostlinných komodit:

Ing. Zdeněk Trnka, MZe

Zdroje informací:

Český statistický úřad – ČSÚ

Evropská Komise – DG AGRI

Ministerstvo zemědělství – MZe

Státní zemědělský intervenční fond – SZIF

Svaz pěstitelů cukrovky Čech

United States Department of Agriculture – Foreign Agricultural Service – USDA

Ústav zemědělské ekonomiky a informací – ÚZEI

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici pro všechny zájemce z řad odborné a laické veřejnosti také na internetu na adrese: www.mze.gov.cz.

Autor fotografie:

Ing. Daniel Froněk

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, I 10 00 Praha I

Internet: www.mze.gov.cz, e-mail: info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-826-6, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
CUKR – CUKROVÁ
ŘEPA

PROSINEC
2025

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Výhled na hospodářský rok 2025/26	5
Zásahy státu a EU	6
Opatření na trhu ČR	6
Dotace a finanční podpory pro pěstitele cukrové řepy pro kalendářní rok 2024	6
Opatření na trhu EU	14
Legislativa EU	14
Přehled předpisů EU	14
Celní opatření EU vůči třetím zemím	15
Vnější obchodní politika EU v oblasti cukru (KN 1701)	17
Světový obchod s cukrem	21
Vývoj cen cukru na světových trzích	21
Výroba cukru ve světě	21
Výroba cukru v EU	23
Dovoz cukru do EU z Ukrajiny	26
Vývoj cen zemědělských výrobců cukrové řepy v EU a ČR	28
Vývoj cen cukru v ČR	30
Pěstování a sklizeň cukrové řepy v ČR	35
Počasí	35
Rok 2024	35
Vegetační období cukrové řepy	35
Cukrovarnická kampaň v ČR	38
Přehled cukrovarů	38
Nepotravinářské využití cukrové řepy	38
Zhodnocení cukrovarnické kampaně 2024/25	40
Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2023/24 až 2024/25	47
Bilance cukru v ČR	48
Hospodářský rok 2024/25	48
Zahraniční obchod	49
Zahraniční obchod s cukrem	49
Zahraniční obchod se substituenty cukru	49
Zahraniční obchod se zpracovanými výrobky	50

ÚVOD

Situační a výhledová zpráva (dále jen „SVZ“) navazuje na údaje a skutečnosti, které byly zveřejněny v SVZ v březnu 2025. Obsahem jsou primárně údaje z hospodářského roku 2024/25. Cílem SVZ je informovat veřejnost o důležitých aktuálních skutečnostech a základních údajích z odvětví cukrové řepy a výroby cukru.

SVZ v jednotlivých kapitolách poskytuje údaje v rámci Společné organizace trhů s cukrem v Evropské unii (dále jen „EU“), o legislativě EU a o opatřeních státu na trhu s cukrem v ČR. SVZ dále poskytuje základní informace z oblastí českého a zahraničního obchodu s cukrem a pěstování a zpracování cukrové řepy v tuzemsku a v EU.

Použité údaje jsou zpracovány podle informací dostupných v době zpracování SVZ, není-li uvedeno jinak.

SOUHRN

Pěstování cukrové řepy a výroba cukru v hospodářském roce 2024/25 skončily s velmi výraznými výsledky. Bezesporu je možno hovořit o rekordní sezóně. Některé výsledky jsou velmi potěšující, některé spíše alarmující. Extrémnost srážek a změn teplot je již očekávatelným negativním činitelem, přidává se k tomu řada chorob v čele s cercosporou a dalšími, které svojí intenzitou zdravotní pohodě porostů řepy nepřispívají. Povodeň v září 2024 do cukernatosti zasáhla zásadně negativně a s konečným efektem. Řada pěstitelů musela se sklizní zaplavených polí počkat delší dobu, některým již sklizenou a na hromadách navršenou řepu povodňová voda odplavila. Výsledky ročníku je nutno nakonec hodnotit jako relativně dobré. Opačná situace je v oblasti cen cukru a v obchodních náladách na trzích jak v EU, tak ve světě. Obecně jsou ceny pro zpracovatele řepy (a tím i pro pěstitele) nízké, jelikož náklady na pěstování a výrobu neklesly na úroveň před rok 2022 (počátek války na Ukrajině). Tlak na ekonomiku je tak větší a časově delší.

I ve světle předchozích slov je stále ve většině sklizňových a výrobních parametrů ČR na úrovni nejvyspělejších států EU, dosažená výroba cukru staví ČR na pozici pátého největšího výrobce cukru v EU. Roční spotřeba cukru se pohybuje okolo 360 tis. tun, výroba v 7 cukrovarech dosahuje v pětiletém průměru 580 tis. tun cukru. Česká republika je čistým exportérem, který zásobuje cukrem některé okolní deficitní státy a je tak dlouhodobě soběstačná, za hospodářský rok 2024/25 ze 168 %.

Cukrovarnická kampaň 2024/25 proběhla od 2. září 2024 do 11. března 2025. Celková délka 191 dnů je bezpochyby nejdelší přinejmenším od doby druhé světové války. Ani před tím tak dlouhé kampaně nebyly, ba naopak. Srovnání by sneslo až období 70. let 19. století, kdy kampaně běžně končily právě v březnu.

Extrémní délka kampaně má základ ve zvýšené ploše oseté cukrovou řepou. Sklízela se z plochy 68 874 ha, meziročně o 6 918 ha větší. A příznivé vegetační podmínky způsobily nárůst řepy do největšího hektarového výnosu za posledních deset let (77,38 t/ha; meziročně více o 8,4 t/ha). Celkem bylo zpracováno 5 329 412 tun cukrové řepy skutečné hmotnosti, tj. 5 181 083 tun standardní jakosti. Větší množství bylo vykázano téměř před čtyřmi desítkami let. Z celkového množství bylo také použito více než 360 tis. tun cukrové řepy k výrobě kvasného lihu, který byl dále použit pro polotovary nebo konečné výrobky jako líh potravinářský pitný a líh určený například pro využití při výrobě paliv. Cukrovou řepu v podobě meziproductů a produktů zpracovává jediný lihovar v ČR v Dobrovici s kapacitou roční výroby až 1 mil. hl lihu. Ostatní průmyslové lihovary v ČR zpracovávají z řepy pouze melasu, dále obiloviny např. kukuřici.

Rovněž v kampani 2024/25 byla zpracována cukrová řepa z okolních členských států EU. Zpracována byla jak pro potřeby ČR, tak také v rámci dohody o provedení práce pro cukrovarnické podniky v jiných členských státech, a to v celkovém množství přes 141 tis. tun.

Cukernatost cukrové řepy skončila značným propadem na průměru 15,52 %, což je meziročně o 1,25 % méně. Dosažený průměr, do kterého výrazně promluvila řada činitelů (stresový průběh počasí, stále omezenější portfolio přípravků na ochranu rostlin, choroby a škůdci), je nejhorsí za posledních 23 let.

Pro tuzemskou potřebu bylo v tuzemských řepných cukrovarech vyrobeno 659 490 tun cukru, což je o 55 042 tun více než v předchozím roce. Jedná se o největší množství cukru za posledních šedesát let. Pro jiné členské státy EU bylo v rámci dohody o provedení práce vyrobeno ještě dalších 16 586 tun cukru. V součtu tak bylo ve fyzickém množství v ČR vyrobeno 676 075 tun cukru z řepy.

Průměrný výtěžek cukru z řepy se meziročně snížil o 1,27 % na 13,28 %. Výnos polarizačního cukru naopak výrazněji stoupl o 0,42 t/ha na 12,01 t/ha. Hlavní kvalitativní veličina, výnos bílého cukru, mírně stoupla o 0,23 t/ha na 10,28 t/ha a zůstala na úrovni předchozích let.

Výroba melasy z tuzemské výroby v kampani 2024/25 dosáhla celkového množství 179 390 tun, meziročně o 39 385 tun více. Celková potřeba v tuzemsku je kryta buď uvedeným množstvím nebo nákupem mimo ČR.

Také hospodářský rok 2024/25 doprovázela ruská invaze na Ukrajině. Většina cukru, který se z Ukrajiny vyváží, mířil od roku 2022 do EU. Do té doby převládaly mezi hlavními vývozními destinacemi Ukrajiny jiné země než EU. V hospodářském roce 2023/24 byl však již patrný vzrůstající podíl mimoevropských destinací a od června 2024 jsou mezi vývozními destinacemi zejména mimoevropské lokality. V hospodářském roce 2024/25 se dovezlo z Ukrajiny do ČR jen 242,05 tun cukru.

Celní kvóta zavedená od 1. ledna 2025 v souladu s čl. 4 odst. 7 písm. b) nařízení (EU) 2024/1392 se použila v rámci množství limitu 109 438 tun. Od 1. června 2024 do 31. 12. 2024 byla v platnosti nulová kvóta pro vývozy z Ukrajiny do EU. Evropská komise informovala, že k vyčerpání kvóty došlo již k 4. 8. 2025. Od 1. ledna 2026 je zavedena celní kvóta 100 000 tun v souladu s nařízením (EU) 2025/2199, které vešlo v platnost 29. 10. 2025.

Celosvětová produkce cukru se v hospodářském roce 2024/25 odhaduje na 171,7 mil. tun bílého cukru (nárůst oproti předchozímu hospodářskému roku o 2,6 milionu tun). Očekává se vyšší produkce cukru v Číně, Indii a v Thajsku a naopak nižší produkce cukru v Brazílii. Spotřeba cukru vzroste na rekordní úroveň díky prosperitě trhu v Indii. Vývoz cukru vzroste díky vyšším dodávkám cukru z Thajska. Zásoby cukru se odhadují naopak nižší kvůli sníženým zásobám cukru v Thajsku.

Pro hospodářský rok 2024/25, na základě údajů EK, je výroba cukru v EU stanovena na 16,6 mil. tun. Jedná se o meziroční nárůst výroby o 1,0 mil. tun. Rozloha produkčních ploch v EU se mírně zvýšila. V roce 2024/25 je to 1,5 mil. ha. Průměrný výnos cukru v EU stagnuje, činí 11,0 t/ha.

V hospodářském roce 2024/25 v EU o 16 tis. tun meziročně klesla produkce isoglukózy oproti předchozímu hospodářskému roku. Výroba pro hospodářský rok 2024/25 činí 480 tis. tun.

Od počátku roku 2024 začaly ceny cukru uvnitř EU opět klesat, v listopadu 2024 spadly pod 600 EUR/t. Výrazný pokles cen cukru uvnitř EU pokračoval také v roce 2025. V prosinci 2025 průměrná cena cukru uvnitř EU činila 518 EUR/t, což znamenalo pokles o 62 EUR/t oproti předchozímu roku ve stejném období.

Ceny cukru v České republice vykazovaly od léta 2023 jistou míru stabilizace a uklidnění. Ovšem od října 2024 ceny začaly výrazněji klesat po vzoru EU a pokles pokračoval i po celý rok 2025. Ceny průmyslových výrobců jsou nižší než ceny spotřebitelské, v posledním období se k sobě přiblížily (rozdíl nyní okolo 1–2 Kč/kg).

V rámci Společné organizace trhů v odvětví cukru v EU skončením kvótového systému po 49 letech existence zůstala jedinou adresnou hmatatelnou pomocí podpora pro pěstitele cukrové řepy. Tato podpora je součástí finančního rámce SZP pod označením podpora příjmu vázaná na produkci (CIS) pro citlivé komodity, jejíž součástí je oddíl pro cukrovou řepu. V rámci celkového stropu pro ČR je pro tuto komoditu ročně (od roku 2015) vyčleněno 450 mil. Kč. V přepočtu na koruny je ve skutečné výši celková vyplácená částka o několik desítek milionů korun nižší. O podporu na produkci cukrové řepy v roce 2024 zažádalo celkem 988 žadatelů o celkové výměře 65 742 ha. Mezi tyto žadatele se následně rozdělilo 399,92 mil. Kč.

Výhled na hospodářský rok 2025/26

Předpokládá se, že celosvětová produkce cukru vzroste o 7,9 mil. tun bílého cukru na 174,2 mil. tun, přičemž vyšší produkce cukru v Brazílii a Indii by měla kompenzovat nižší produkci cukru v Evropské unii.

Pro hospodářský rok 2025/26, na základě údajů EK, je výroba cukru v EU odhadována na 15,4 mil. tun. Jedná se o meziroční pokles výroby o 1,2 mil. tun. Rozloha produkčních ploch v EU by měla klesnout, pro rok 2025/26 je odhadována na 1,4 mil. ha. Průměrný výnos cukru v EU stagnuje a je odhadován na 11,3 t/ha.

V hospodářském roce 2025/26 by se v rámci produkce isoglukózy v EU měl dostavit nárůst meziroční produkce oproti předchozímu hospodářskému roku o 10 tis. tun. Výroba pro hospodářský rok 2025/26 je odhadována na 490 tis. tun.

V rámci České republiky se kvalitativní hodnoty kampaně 2025/26 prozatím ukazují dle prvních odhadů meziročně lepší, ale dlouhodobě podprůměrné. Kvantitativní hodnoty jsou prozatím v průměru předchozích let. Celková délka kampaně 2025/26 je odhadována na 160 dní. Celkové množství zpracované řepy na cukr ČR se předpokládá 4 500 000 tun. Cukernatost je odhadována na 16,5 % a výroba bílého cukru ČR vyrobeného v ČR pravděpodobně na 580 000 tun.

ZÁSAHY STÁTU A EU

Opatření na trhu ČR

Dotace a finanční podpory pro pěstitele cukrové řepy pro kalendářní rok 2024

Podpora příjmu vázaná na produkci (CIS)

Od roku 2015, v rámci programového období let 2015 až 2020, byla zavedena podpora pro určené plodiny, tzv. citlivé plodiny. Mezi ně patří i cukrová řepa. Tato podpora je stanovena prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky, a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009. Kromě cukrové řepy mezi citlivé komodity patří také brambory určené pro výrobu škrobu, chmel, ovoce a zelenina, bílkovinné plodiny, hovězí a telecí maso, mléko a mléčné výrobky, skopové a kozí maso. Při rozhodnutí využít uvedené nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) bylo vzato v úvahu také nařízení Komise v přenesené pravomoci č. 639/2014, kterým bylo doplněno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, pokud jde o podporu příjmu vázanou na produkci. Znamená to, že podpora vázaná na produkci může být poskytnuta odvětvím nebo regionům členského státu, kde zvláštní druhy zemědělské činnosti nebo zvláštní zemědělská odvětví, která jsou obzvláště důležitá z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů, čelí určitým obtížím. Na základě rozhodnutí vedení Ministerstva zemědělství v roce 2014 bylo pro cukrovou řepu z celkového finančního stropu vyčleněno 450 mil. Kč, na každý rok období, počínaje rokem 2015. Podporu je možno získat prostřednictvím žádostí o dotace podávaných obvyklou standardní cestou na akreditovanou platební agenturu SZIF. Žadatel o uvedenou podporu musí mimo obvyklé podmínky doložit také platnou smlouvu s odběratelem cukrové řepy a doklady o nabytí osiva cukrové řepy pro daný pěstitelský rok (nákup min. 0,8 VJ/ha). Uvedené náležitosti jsou předmětem nařízení vlády č. 83/2023 Sb., v platném znění, o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

Podporu příjmu vázanou na produkci se v období 2023–2027 rozhodly poskytnout určitým odvětvím všechny země EU s výjimkou Nizozemska. Objem finančních prostředků a rozsah odvětví, kterých se to týká, se mezi jednotlivými zeměmi EU značně liší.

Pro období 2023–2027 finanční prostředky v celkové výši 15 % roční obálky na přímé platby (průměrná roční částka cca 3,4 mld. Kč) směřují na podpory: ovoce, zeleniny, cukrové řepy, chmele, brambor na výrobu škrobu, bílkovinných plodin, chovu skotu, ovcí a koz.

O podporu na produkci cukrové řepy v roce 2024 zažádalo celkem 988 žadatelů o celkové výměře 65 742 ha. Mezi tyto žadatele se následně rozdělilo 399,92 mil. Kč.

Podpora příjmu vázaná na produkci cukrové řepy v ČR

Ukazatel	Rok	Počet žadatelů	Počet ha	Vyplaceno (Kč)	Sazba (Kč/ha)
Podpora na produkci cukrové řepy	2015	802	57 503	445 959 030	7 874,13
	2016	839	60 588	443 679 017	7 430,45
	2017	889	66 171	425 739 781	6 540,43
	2018	902	65 415	421 720 334	6 549,92
	2019	867	59 183	422 405 288	7 245,59
	2020	880	59 585	444 854 434	7 712,13
	2021	899	61 319	408 522 710	6 807,24
	2022	870	57 968	399 609 328	6 924,18

Ukazatel	Rok	Počet žadatelů	Počet ha	Vyplaceno (Kč)	Sazba (Kč/ha)
Podpora na produkci cukrové řepy	2023	913	58 560	404 308 349	6 937,35
	2024	988	65 742	399 922 152	6 096,35
	2025	904	53 173*/ 33 601**	368 818 909*/ 327 063 095**	6 936,20

Pramen: SZIF a MZe.

Poznámka: *Požadováno, **Vyplaceno k datu 31.12.2025.

Národní podpůrné programy

- **3.i. Použité uznané osivo lnu, technického konopí, kukuřice, cukrové řepy, luskovin a osivo vyjmenovaných píceňin (zařazených do jednotlivých skupin) pro osev produkčních ploch**

1 Účel dotace

Zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence proti šíření hospodářsky závažným virovým a bakteriálním chorobám a chorobám přenosných osivem a sadbou.

2 Předmět dotace

Uznané osivo lnu, technického konopí, kukuřice, cukrové řepy, luskovin a vyjmenovaných píceňin zařazených do jednotlivých skupin (I–IV), které bylo použito pro osev produkčních ploch.

3 Žadatel

Zemědělský podnikatel, tj. FO nebo PO, která podniká v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb.

4 Dotace

Forma dotace: dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční).

Výše dotace:

- **osivo lnu:** do výše 18 Kč/kg uznaného osiva lnu
- **osivo technického konopí:** do výše 100 Kč/kg uznaného osiva technického konopí
- **osivo kukuřice:** do výše 3 000 Kč/50 000 semen uznaného osiva kukuřice
- **osivo cukrové řepy:** do výše 3 200 Kč/VJ uznaného osiva cukrové řepy
- **osivo luskovin (hrách, peluška, bob, lupina, sója, fazol, vikev, čočka, cizrna):** do výše 3 Kč/kg uznaného osiva luskovin
- **osivo píceňin:**
 - skupina I v kategorii SE a E: do výše 58,50 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina I v kategorii C: do výše 45,00 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina II v kategorii SE a E: do výše 39,00 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina II v kategorii C: do výše 30,00 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina III v kategorii SE a E: do výše 27,30 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina III v kategorii C: do výše 21,00 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina IV v kategorii SE a E: do výše 17,55 Kč/kg uznaného osiva píceňin
 - skupina IV v kategorii C: do výše 13,50 Kč/kg uznaného osiva píceňin

- **směs pícein:** v případě osiva směsi pícein a směsi pícein s luskovinami se částka vypočte dle podílu jednotlivých druhů z míchacího protokolu u tuzemského osiva nebo z úřední návěšky u dovozevého osiva v rámci EU.

Poznámka k výši dotace: Výše uvedená pevně stanovená sazba může být krácena v návaznosti na disponibilní rozpočtové prostředky určené na tento dotační podprogram.

Podpora bude poskytována v režimu de minimis dle nařízení Komise (EU) č. 1408/2013.

5 Podmínky poskytnutí dotace

- Osivo musí být nakoupeno a vyseto ve sledovaném období od 1. 7. 2024 do 30. 6. 2025.
- Žadatel podává jednu společnou žádost o dotaci na veškeré použité uznané osivo (lnu, technického konopí, kukuřice, cukrové řepy, luskovin, pícein, směsi pícein a směsi pícein s luskovinami).
- Použité osivo musí být osivem uznaným (za uznané osivo se považuje osivo certifikované v ČR nebo v jiném členském státě EU nebo osivo pocházející ze třetích zemí s udělenou ekvivalencí¹ a certifikované podle Schémat OECD). Za uznané osivo se považuje i osivo kontrolované (zkoušené) ÚKZÚZ nebo pověřenou osobou u plodin, které nejsou uvedeny v druhovém seznamu, a u neregistrovaných odrůd druhů, které jsou uvedeny v druhovém seznamu jakožto druhy, jejichž odrůdy lze registrovat dobrovolně. Za uznané osivo se požaduje i osivo dovezené z jiného členského státu EU mající posudek o kvalitě u druhů mimo druhový seznam.
- Odrůdy použitého osiva druhů uvedených v druhovém seznamu jakožto druhy, jejichž odrůdy je povinné registrovat dle zákona č. 219/2003 Sb., musí být registrované nebo uvedené ve Společném katalogu odrůd EU.
- V případě pícein se musí vždy jednat o druh pícein uvedený v bodě 8 Povolené druhy jednotlivých pícein určené k výsevu.
- Uznatelné je osivo luskovin uvedených v bodě 4 Dotace i osivo pícein uvedených v bodě 8 Povolené druhy jednotlivých pícein určené k výsevu, která jsou vyseta na stejném DPB, ale pouze v případě, že osivo luskovin i osivo pícein bylo nakoupeno samostatně.
- Osivo směsi pícein musí být složeno výhradně z druhů pícein uvedených v bodě 8 Povolené druhy jednotlivých pícein určené k výsevu.
- Osivo směsi pícein s luskovinami musí být složeno výhradně z druhů pícein uvedených v bodě 8 Povolené druhy jednotlivých pícein určené k výsevu a z luskovin uvedených v bodě 4 Dotace.
- V případě osiva směsi pícein a směsi pícein s luskovinami se částka vypočte dle podílu jednotlivých druhů z míchacího protokolu u tuzemského osiva nebo z úřední návěšky u dovozevého osiva v rámci EU.
- V případě osiva kukuřice musí žadatel z osiva vypěstovat kukuřici potravinářskou pouze pro mlýnské zpracování podle příslušné české technické normy.
- V případě osiva cukrové řepy musí mít žadatel sjednanu platnou smlouvu o dodání cukrové řepy uzavřenou mezi žadatelem a cukrovarnickým podnikem k příslušnému roku podání žádosti o dotaci.
- Osivo musí být vyseto na DPB evidovaných na žadatele v LPIS.
- Maximální množství použitého uznaného osiva je:

Osivo	Maximální množství použitého uznaného osiva:
ln	150 kg/ha
technické konopí	90 kg/ha

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003D0017&from=CS>

Osivo	Maximální množství použitého uznaného osiva:
pícniny	30 kg/ha
kukuřice	90 000 semen/ha
cukrová řepa	1,5 VJ/ha
luskoviny – hrách	260 kg/ha
luskoviny – peluška, bob, lupina	200 kg/ha
luskoviny – sója	150 kg/ha
luskoviny – fazol	400 kg/ha
luskoviny – vikev, čočka, cizrna	100 kg/ha

6 Termín příjmu žádostí o dotaci a dokladů prokazujících nárok na dotaci

Příjem začíná 1. 7. 2025 a končí 15. 8. 2025.

7 Doklady prokazující nárok na dotaci

- a) V případě nakoupeného uznaného tuzemského osiva:
- Čestné prohlášení žadatele o podporu de minimis, které se dokládá prostřednictvím Portálu farmáře Fondu (sekce “Ostatní podání” – „Průřezové přílohy“).
 - Uznávací list osiva u odrůd plodin z druhového seznamu s povinnou registrací odrůd a u registrovaných odrůd plodin z druhového seznamu s dobrovolnou registrací odrůd.
Posudek na kvalitu osiva vydaný ÚKZÚZ nebo pověřenou osobou u neregistrovaných odrůd plodin z druhového seznamu s dobrovolnou registrací odrůd a u plodin mimo druhový seznam.
 - Doklady prokazující skutečně vynaložené uznatelné náklady související s nákupem uznaného osiva s uvedeným druhem/odrodnou, číslem uznávacího listu osiva nebo číslem tuzemské partie osiva a množstvím osiva v jednotkách uvedených v podmínkách tohoto dotačního programu.
 - Doklady prokazující uhrazení skutečně vynaložených uznatelných nákladů (např. výpis z bankovního účtu, doklad o platbě v hotovosti). Z dokladu o úhradě uskutečněné převodem z bankovního účtu musí být zřejmé, že bankovní účet je ve vlastnictví žadatele. Z příjmového/výdajového dokladu musí být zřejmé, že úhrada v hotovosti byla provedena žadatelem.
 - Míchací protokol směsi pícnin nebo směsi pícnin s luskovinami v případě tuzemského osiva. V tomto případě se nedokládají uznávací listy osiva jednotlivých druhů plodin.
 - Platná smlouva s potravinářským podnikem (mlýnem) k mlýnskému zpracování zrna vypěstované kukuřice v případě osiva kukuřice. Ve smlouvě musí být uvedeny platná česká technická norma pro kukuřici potravinářskou pro mlýnské zpracování, hybrid kukuřice a osevní plocha.
- b) V případě nakoupeného uznaného dovoзовého osiva v rámci EU:
- Čestné prohlášení žadatele o podporu de minimis, které se dokládá prostřednictvím Portálu farmáře Fondu (sekce “Ostatní podání” – „Průřezové přílohy“).
 - Úřední návěska osiva země, ze které je osivo dovezeno, u odrůd plodin z druhového seznamu. Úřední návěska země, ze které je osivo dovezeno, nebo návěska dodavatele a doklad o kvalitě (posudek, národní certifikát nebo případně ISTA a OECD certifikát, jde-li o druh zapsaný v listině OECD) u plodin mimo druhový seznam.

3. Doklady prokazující skutečně vynaložené uznatelné náklady související s nákupem uznaného osiva s uvedeným druhem/odrůdou, číslem zahraniční partie osiva a množstvím osiva v jednotkách uvedených v podmínkách tohoto dotačního programu.
 4. Doklady prokazující uhrazení skutečně vynaložených uznatelných nákladů (např. výpis z bankovního účtu, doklad o platbě v hotovosti). Z dokladu o úhradě uskutečněné převodem z bankovního účtu musí být zřejmé, že bankovní účet je ve vlastnictví žadatele. Z příjmového/ výdajového dokladu musí být zřejmé, že úhrada v hotovosti byla provedena žadatelem.
 5. Úřední návěska směsi pícnin nebo směsi pícnin s luskovinami v případě dovozu v rámci EU.
 6. Platná smlouva s potravinářským podnikem (mlýnem) k mlýnskému zpracování zrna z vypěstované kukuřice v případě osiva kukuřice. Ve smlouvě musí být uvedeny platná česká technická norma pro kukuřici potravinářskou pro mlýnské zpracování, hybrid kukuřice a osevní plocha.
- c) V případě nakoupeného uznaného dovoзовého osiva ze třetích zemí (mimo EU):
1. Čestné prohlášení žadatele o podporu de minimis, které se dokládá prostřednictvím Portálu farmáře Fondu (sekce "Ostatní podání" – „Průřezové přílohy“).
 2. Úřední návěska OECD země, ze které je osivo dovezeno, s textem EU rules and standards.
 3. Doklady prokazující skutečně vynaložené uznatelné náklady související s nákupem uznaného osiva s uvedeným druhem/odrůdou, číslem zahraniční partie osiva a množstvím osiva v jednotkách uvedených v podmínkách tohoto dotačního programu.
 4. Doklady prokazující uhrazení skutečně vynaložených uznatelných nákladů (např. výpis z bankovního účtu, doklad o platbě v hotovosti). Z dokladu o úhradě uskutečněné převodem z bankovního účtu musí být zřejmé, že bankovní účet je ve vlastnictví žadatele. Z příjmového/ výdajového dokladu musí být zřejmé, že úhrada v hotovosti byla provedena žadatelem.
 5. Platná smlouva s potravinářským podnikem (mlýnem) k mlýnskému zpracování zrna z vypěstované kukuřice v případě osiva kukuřice. Ve smlouvě musí být uvedeny platná česká technická norma pro kukuřici potravinářskou pro mlýnské zpracování, hybrid kukuřice a osevní plocha.

8 Povolené druhy jednotlivých píceň určené k výsevu

Skupina pícnin	Druhy pícnin
Skupina I.	trojštět žlutavý
Skupina II.	čičorka pestrá, jetel luční, jetel zvrhlý, jetel nachový, jetel perský, jetel plazivý, mezidruhový kříženec jetel (např. odrůda Pramedi), komonice bílá, medyněk vlnatý, ovsík vyvýšený, psárka luční, psineček tenký, psineček veliký, psineček výběžkatý, štírovník růžkatý, tolice dětelová, tomka vonná, úročník bolhoj, vičenec ligrus, vojtěška setá
Skupina III.	bojínek hlíznatý, bojínek luční, mezirodové hybridy Festulolium, jestřabina východní, jílek vytrvalý, kostřava červená, kostřava drsnolistá, kostřava luční, kostřava rákosovitá, kostřava ovčí, lipnice bahenní, lipnice hajní, lipnice luční, lipnice smáčknutá, metlice trsnatá, pohánka hřebenitá, srha laločnatá, srha Aschersonova
Skupina IV.	jílek hybridní, jílek mnohokvětý italský, jílek mnohokvětý jednoletý, lesknice kanárská, lesknice rákosovitá, sveřep samužnikovitý, sveřep vzpřímený, sveřep bezbranný

9 Vysvětlení označení pro množiteléské kategorie

Kategorie osiva a stupně množení	Označení	Kategorie osiva a stupně množení	Barevné návěsky
Rozmnožovací materiál předstuňů	SE	Pre basic seed	bílá s fialovým pruhem
Základní rozmnožovací materiál	E	Basic	bílá
Certifikovaný rozmnožovací materiál (včetně hybridů) – generace 1, 2	C1 C2	Certified seed	modrá červená

3.1. Eradikace úporných a přemnožených plevelů v cukrové řepě

I Účel dotace

Zvýšení kvality rostlinné produkce cestou podpory eradikace úporných a přemnožených plevelů pomocí metod šetrných k životnímu prostředí.

Podpora je poskytována v souladu s AGRI pokyny.

Dotací program podléhá přezkumu za účelem jeho úprav v případě změny příslušných závazných standardů, požadavků nebo povinností, nad jejichž rámec musí jít závazky uvedené v tomto opatření (viz bod 647 AGRI pokynů).

2 Předmět dotace

Proplacení rozdílu nákladů, které tvoří rozdíl mezi náklady na eradikaci úporných a přemnožených plevelů, které chemické metody zcela nezvládají, pomocí plečkování, ručního vykopávání a odstraňování rostlin plevelů (dále jen „mechanická eradikace“) a náklady na eradikaci pomocí chemických látek (dále jen „chemická eradikace“).

3 Žadatel

Zemědělský podnikatel, tj. FO nebo PO, která podniká v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb.

4 Dotace

Forma dotace: dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční). Sazbová dotace.

Výše dotace: 3 788 Kč na jeden hektar plochy cukrové řepy, na které bude provedena mechanická eradikace.

Dotace je stanovena jako rozdíl mezi sazbou nákladů na chemickou eradikaci a sazbou nákladů na mechanickou eradikaci. Výše dotace se vypočte odečtením sazby nákladů na chemickou eradikaci od celkového součtu sazeb nákladů všech provedených uznatelných pracovních operací.

Sazba nákladů na chemickou eradikaci je stanovena na 866 Kč/ha.

Sazby nákladů na mechanickou eradikaci jsou stanoveny následovně:

- plečkování: 683 Kč/ha,
- ruční vykopávání rostlin plevelů: 1 096 Kč/ha,
- odstraňování (odvoz) rostlin plevelů z DPB: 320 Kč/ha.

Poznámka k výši dotace: Výše uvedená pevně stanovená sazba může být krácena v návaznosti na disponibilní rozpočtové prostředky určené na tento dotační podprogram.

5 Podmínky poskytnutí dotace

- Uznatelné jsou pracovní operace uskutečněné od 1. 4. 2025 do 31. 8. 2025.
- Žádost o dotaci i doklady prokazující nárok na dotaci podává žadatel na každý rok samostatně.
- Žadatel musí být od 1. 4. 2025 do 31. 8. 2025 veden jako uživatel uplatňovaného DPB v LPIS.
- Uplatňovaný DPB musí mít od 1. 4. 2025 do 31. 8. 2025 v LPIS uvedenou kulturu standardní orná půda.
- Minimální výměra plochy cukrové řepy, na které bude provedena mechanická eradikace, v součtu všech ploch uplatňovaných DPB musí být 1 ha.
- Uplatňovaný DPB nesmí být v LPIS označen příznakem režimu obhospodařování přechodného období, resp. ekologického zemědělství (PO resp. EZ) od 1. 4. 2025 do 31. 8. 2025.
- Plocha uplatňovaných DPB nesmí překročit smluvní plochu cukrové řepy uvedenou ve Smlouvě o dodání cukrové řepy uzavřené mezi žadatelem a cukrovarnickým podnikem k příslušnému roku podání dokladů prokazujících nárok na dotaci. Pokud však smlouva obsahuje i ustanovení o výkupu nad původně sjednané množství, je podmínka splněna.
- Uznatelné pracovní operace před a po vykvetení rostlin plevelů pro mechanickou eradikaci jsou: plečkování v řádku a mezi řádky, ruční vykopávání rostlin plevelů v řádku a mezi řádky, odstraňování (odvoz) rostlin plevelů z DPB.
- Pracovní operace mohou být v průběhu vegetace (před a po vykvetení plevelů) provedeny vícekrát. V případě, že stejná pracovní operace byla na daném DPB prováděna více dní, lze danou pracovní operaci uznat pouze jedenkrát.

- j) Žadatel se v prvním roce závazku musí zavázat, že po dobu 5 po sobě jdoucích let bude provádět mechanickou eradikaci na veškeré ploše cukrové řepy, kterou vysel v příslušném roce podání dokladů prokazujících nárok na dotaci. Po uplynutí 5letého závazku není pro žadatele povinnost závazek obnovovat.
- k) Dotace je poskytována žadateli každý rok 5letého závazku v případě splnění podmínek pro poskytnutí dotace v příslušném roce.
- l) V případě, že žadatel v některém roce z 5letého závazku neprovede mechanickou eradikaci ze závažného důvodu, vyplní Čestné prohlášení o neprovedení mechanické eradikace úporných a přemnožených plevelů, ve kterém uvede závažný důvod, proč nebyla mechanická eradikace provedena. Za závažný důvod lze uznat nevysetí cukrové řepy. Čestné prohlášení o neprovedení mechanické eradikace úporných a přemnožených plevelů musí žadatel podat Fondu od 1. 9. 2025 do 30. 09. 2025.
- m) Za nesplnění podmínky se nepovažuje zásah vyšší moci nebo mimořádných okolností.
- n) Pokud žadatel v některém roce 5letého závazku nedodrží 5letý závazek provádět mechanickou eradikaci bez závažného důvodu, bude vracet dotace, které mu byly poskytnuty v předešlých letech 5letého závazku. 5letý závazek bude ukončen v roce, ve kterém žadatel 5letý závazek porušil.

6 Termín příjmu žádostí o dotaci

- Příjem žádostí o dotaci podávaných v prvním roce 5letého závazku pro rok 2025 začíná 1. 3. 2025 a končí 31. 3. 2025.
- Příjem žádostí o dotaci podávaných v prvním roce 5letého závazku pro rok 2026 začíná 1. 3. 2026 a končí 31. 3. 2026.
- Příjem žádostí o dotaci podávaných v dalších letech 5letého závazku pro rok 2026 začíná 1. 9. 2026 a končí 30. 9. 2026.

6a Motivační účinek

Realizace předmětu dotace musí být zahájena po podání žádosti o dotaci v prvním roce závazku.

7 Přílohy k žádosti o dotaci

Prohlášení o zařazení podniku, které se dokládá prostřednictvím Portálu farmáře Fondu (sekce "Ostatní podání" – „Průřezové přílohy“).

8 Termín příjmu dokladů prokazujících nárok na dotaci

Příjem formuláře s doklady prokazujícími nárok na dotaci začíná 1. 9. 2025 a končí 30. 9. 2025.

Formulář s doklady prokazujícími nárok na dotaci musí být podán po ukončení realizace předmětu dotace.

9 Doklady prokazující nárok na dotaci

Fotografie každé uplatňované pracovní operace pořízená prostřednictvím GTFoto. Na fotografii musí být zachyceno provádění dané pracovní operace.

Opatření na trhu EU

Legislativa EU

V souvislosti s ukončením systému produkčních kvót na cukr (a souvisejících opatření) přestala být aplikovatelná také mnohá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, která upravovala většinu základních pravidel společné organizace trhů v odvětví cukru. Od 1. 10. 2017 zůstaly zachovány dovozní režimy cukru, základní vztahy mezi prodejci řepy a zpracovateli. Evropská komise přijala delegovaný akt, kterým se mění příloha X, podmínky nákupu cukrové řepy od 1. října 2017, nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013. Delegovaný akt je právním ukotvením podílu pěstitelů cukrové řepy na rozdílu budoucího vývoje tržní ceny prodaného cukru cukrovarnickými podniky, pokud se na této skutečnosti obě dvě strany dohodnou v rámci mezioborové dohody.

V bezkvótovém období Evropská komise průběžně monitoruje situaci na trhu s cukrem na základě příslušných údajů od cukrovarnických podniků hlášených členskými státy Evropské unie, jelikož Evropská komise je na základě čl. 219 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 oprávněna přijmout adekvátní opatření v případě narušení trhu s cukrem. Proto v roce 2017 bylo z důvodu zachování systému poskytování nezbytných údajů v odvětví cukru přijato nařízení Komise (EU) 2017/1185, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi, a kterým se mění a ruší několik nařízení Komise a dále nařízení Komise (EU) 2017/1183, kterým se doplňují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi. Členské státy Evropské unie podle tohoto předpisu po ukončení režimu cukerných kvót hlásí cenu cukru, cenu cukrové řepy, plochu cukrové řepy rozlišenou na výrobu cukru, melasy a bioethanolu, produkci cukru a bioethanolu, produkci isoglukózy, zásoby cukru a isoglukózy.

V rámci ČR je monitoring údajů stanoven v nařízení vlády č. 316/2017 Sb., o některých podmínkách k provádění společné organizace trhů v odvětví cukru, ve znění nařízení vlády č. 322/2020 Sb. V rámci tohoto předpisu jsou stanoveny termíny pro poskytování informací cukrovarnickými podniky SZIF a následně jsou informace zaslány na Evropskou komisi. Informace poskytují: výrobci cukru z cukrové řepy, výrobci cukru ze surového třtinového cukru, výrobci bioethanolu a výrobci isoglukózy.

Přehled předpisů EU

1. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1166 ze dne 17. května 2016, kterým se mění příloha X nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podmínky nákupu cukrové řepy v odvětví cukru od 1. října 2017.
2. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1109 ze dne 21. června 2017, kterým se zrušuje pozastavení podávání žádostí o dovozní licence v rámci celních kvót otevřených nařízením (ES) č. 891/2009 v odvětví cukru.
3. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/1183 ze dne 20. dubna 2017, kterým se doplňují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi. Tímto nařízením se v rámci společné organizace trhů se zemědělskými produkty stanovují obecná pravidla poskytování některých informací a dokumentů členskými státy EU Evropské komisi, včetně informací spadajících do systému společné organizace trhu v odvětví cukru. Prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/1185 jsou pak požadované informace a dokumenty konkretizovány.
4. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1185 ze dne 20. dubna 2017, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi, a kterým se mění a ruší několik nařízení Komise, v platném znění.

5. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1409 ze dne 1. srpna 2017, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 75/2013 a nařízení (ES) č. 951/2006, pokud jde o dodatečná dovozní cla v odvětví cukru a výpočet obsahu sacharózy v isoglukóze a některých sirupech. Na základě tohoto nařízení se prodlužuje do 30. září 2022 nulové dodatečné dovozní clo pro stanovené produkty v odvětví cukru. Zároveň se ruší některé metody výpočtu obsahu sacharózy v isoglukóze a některých sirupech.
6. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/1746 ze dne 1. října 2019, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2017/1185, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi.
7. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013, v platném znění.
8. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení (EU) č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a nařízení (EU) č. 228/2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie.
9. Rozhodnutí Rady (EU) 2024/2703 ze dne 10. října 2024 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Mezinárodní radě pro cukr k prodloužení platnosti Mezinárodní dohody o cukru z roku 1992.
10. Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/658 ze dne 3. dubna 2025, kterým se uznává, že zpráva předložená Francií podle čl. 31 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 obsahuje přesné údaje pro účely měření emisí skleníkových plynů spojených s pěstováním řepy cukrovky, pšenice seté, kukuřice na zrno, řepky olejky a slunečnice v uvedeném členském státě.
12. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/97 ze dne 21. ledna 2025, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2017/2470, pokud jde o podmínky použití a specifikace nové potraviny isomalto-oligosacharid.
13. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/2008 ze dne 30. září 2025, kterým se stanoví reprezentativní ceny, dovozní cla a dodatečná dovozní cla pro melasu v odvětví cukru ode dne 1. října 2025.
14. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/2199 ze dne 27. října 2025, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2020/1988 a (EU) 2020/761, pokud jde o množství, která lze v návaznosti na změnu dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Ukrajinou dovážet v rámci určitých celních kvót.
15. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/2657 ze dne 19. prosince 2025, kterým se stanoví reprezentativní ceny, dovozní cla a dodatečná dovozní cla pro melasu v odvětví cukru ode dne 23. prosince 2025.

Celní opatření EU vůči třetím zemím

Celní sazebník pro obchod EU se třetími zeměmi se řídí nařízením (ES) č. 2658/1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, v platném znění.

Přehled některých celních sazeb v odvětví cukru

1. Surový třtinový i řepný cukr určený k rafinaci: 33,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru).
2. Ostatní cukr (včetně bílého cukru): 41,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru).

3. Isoglukóza: 50,7 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru).
4. Inulínový sirup: 0,4 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru).
5. Melasa třetinová i ostatní (řepná): 0 EUR/100 kg.
6. Kakaový prášek obsahující 80 % nebo více sacharózy (KN 1806 10 90): 8 % + 41,9 EUR/100 kg (hodnota bílého cukru) – nepatří do SOT podle NEPaR č. 1308/2013.

V případě dovozu cukru je nutno předložit celnímu orgánu při proclení dovozní licenci pouze u dovozu cukru v rámci kvót řízených licencemi AGRIM. Licence je platná pro celou EU a její udělení je podmíněno složením záruky na uskutečnění dovozu během období platnosti licence, případně splněním dalších podmínek. Vydávání licencí zajišťuje SZIF.

Celní kvóty řízené licencemi AGRIM

Pravidla pro dovoz cukru v rámci celních kvót v odvětví cukru jsou stanovena v nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/760, v platném znění a v prováděcím nařízení Komise (EU) 2020/761, v platném znění. Množství v rámci WTO kvót je průběžně upravováno dle dohod uzavřených se třetími zeměmi po Brexitu.

Přehled dovozních celních kvót EU řízených licencemi AGRIM

Číslo kvóty	KN kód	Původ	Množství v tunách	Celní sazba v EUR/t	
09.4317	1701 13 10 1701 14 10	Austrálie	9 925	98	
09.4319		Kuba	68 969		
09.4320		Všechny třetí země kromě GB, BY, RU	260 390		
09.4318		Brazílie			
					363 654
09.4321	1701	Indie	5 841	0	
09.4324	1701 a 1702	Albánie	1 000		
09.4325		Bosna a Hercegovina	13 210		
09.4326		Srbsko	181 000		
09.4327		Republika Severní Makedonie	7 000		

Pramen: SZIF, stav k 30.9.2025.

Celní kvóty spravované celními úřady

V současné době jsou otevřeny některé celní kvóty na dovoz cukru, které jsou spravovány celními úřady a k jejich čerpání není potřeba dovozní licence AGRIM. Jedná se např. o tyto země: Kostarika, Guatemala, Honduras, Nikaragua, Salvador, Panama, Kolumbie a Ukrajina.

Preferenční režimy spravované celními úřady

Zároveň existují preferenční režimy na dovoz cukru, které jsou spravovány celními úřady a k jejich čerpání není potřeba dovozní licence AGRIM. Jedná se např. o tyto země: Mauricius a ostatní země EBA.

Aktuální informace o těchto kvótách a preferenčních režimech jsou na webových stránkách TARIC.

Vnější obchodní politika EU v oblasti cukru (KN 1701)

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, meziregionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Jednání o dalších smlouvách pokračují a EU se tak snaží rozšířit počet zemí, se kterými je možno obchodovat s celními preferencemi, a také odstranit další mimotarifní překážky obchodu.

Cukr je při sjednávání dohod o volném obchodu se třetími zeměmi považován za velmi citlivou komoditu, která vyžaduje zvláštní přístup. V některých dohodách tak nedochází k liberalizaci dovozních cel, ale jsou stanovovány preferenční celní kvóty.

Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko. Česká republika přistoupila také k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru (EHP), který zahrnuje Norsko, Island a Lichtenštejnsko, protože vazba EHP na vnitřní trh EU je velmi silná. U položek KN 1701 je v těchto zemích situace rozdílná. Zatímco **Island** má nulová cla na dovoz cukru z EU, **Norsko** ponechalo dovozní clo pouze u cukru pro krmné účely (1,41 NOK/kg). **Švýcarsko** si tato cla zachovalo především u cukru s přísadou aromatických látek a barviv (187 a 850 CHF/t). Zatím se nedá předpokládat další snižování nebo odstranění cel u Norska ani Švýcarska. Jednání o další liberalizaci cel s Norskem probíhají velmi nepravidelně. Mezi Norskem a EU vstoupila v platnost ujednání o další liberalizaci obchodu se zemědělskými výrobky naposledy v říjnu 2018, ale cukr mezi liberalizované položky zařazen nebyl. Švýcarsko v květnu 2021 odmítlo přijmout Institucionální rámcovou dohodu s EU a na základě tohoto kroku EU zastavila veškerá jednání o novelizacích stávajících dohod a schvalování nových vzájemných dohod. Na přelomu let 2023 a 2024 sice došlo k obnovení jednání o vzájemných dohodách a v první polovině roku 2025 se podařilo dospět ke shodě nad jejich podobou, avšak otázka liberalizace obchodu se zemědělskými produkty v aktualizovaných textech není zmíněná. Jedna z dohod by se měla týkat harmonizace pravidel v sanitární a fytosanitární oblasti, což by mohlo vést k odstranění některých dalších překážek obchodu mimo jiné u rostlinných a živočišných komodit mezi EU a Švýcarskem.

K 31. I. 2020 vystoupila z EU **Velká Británie** a v květnu 2021 vstoupila v platnost Dohoda o obchodu a spolupráci s EU. Díky této dohodě se podařilo ve vzájemném obchodě zachovat nulová cla a bezkvótvý přístup pro všechny produkty splňující pravidla původu EU. Obchod však poznamenala zvýšená administrativní a finanční zátěž z důvodu zavedení celního řízení a dalších standardních pravidel obchodu se třetími zeměmi. V květnu 2025 se EU a UK dohodly, že budou pracovat na nové Dohodě o sanitárních a fytosanitárních záležitostech, která by ve vzájemném obchodě umožnila snížit počet kontrol, certifikací a poplatků u rostlinných a živočišných produktů.

Preferenční obchodní dohody uzavřela EU také s kandidátskými balkánskými zeměmi. **Albánie**, **Černá Hora** i **Severní Makedonie** uplatňují na dovoz položek skupiny KN 1701 nulová cla. Naproti tomu **Srbsko** zatěžuje dovozy cukru položek KN 1701 z EU nejčastěji dovozními cly 20 % ad valorem² + specifické clo (přibližně) 10 EUR na 100 kg. Specifické clo není u některých položek uplatňováno v rámci dovozní kvóty (70 tun). **Bosna a Hercegovina** uplatňuje na většinu položek u cukru dovozní clo z EU ve výši 10 %. U obarveného nebo ochuceného třtinového cukru a také bílého cukru jsou otevřeny bezcelní kvóty pro dovoz z EU do Bosny a Hercegoviny, a to ve výši 55 tun, resp. 3 470 tun.

² Stanovení celní sazby ad valorem znamená její určení procentním podílem z celní hodnoty (ceny). Dále v textu jsou celní sazby uváděny bez dodatku ad valorem.

Významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu, je Středomoří. U cukru se však celního zvýhodnění podařilo dosáhnout pouze u některých zemí. Např. **Maroko** má dovozy cukru z EU zatíženy cly 0–60 % v závislosti na položce s tím, že při překročení stanovené hodnoty (dva limity v závislosti na položce – přibližně 317 a 408 EUR) zboží na tunu produktu se clo může dále zvýšit o 123–150 % z části překračující tuto hodnotu. **Alžírsko** uplatňuje na dovoz cukru 5 nebo 30% cla v závislosti na položce. Pro dovozy z EU je u některých položek (např. bílého cukru) otevřena bezcelní preferenční kvóta ve výši 150 tis. tun. Dovoz cukru z EU do **Turecka** je zatížen cly ve výši 135 % s tím, že položky bílého cukru z EU mají toto clo sníženo v rámci celní dovozní kvóty ve výši 80 tis. tun na 108 %. Některé země regionu neuplatňují dovozní cla pro cukr z EU žádná (**Izrael, Egypt a Jordánsko**) nebo jen velmi omezená na několik málo položek skupiny KN 1701 (**Tunisko**). Mezi Tuniskem a EU probíhala do května 2019 liberalizační jednání o prohloubené dohodě o volném obchodu. Další pokračování bylo zatím přerušeno z politických důvodů na straně Tuniska. Mezi Marokem a EU se zatím poslední jednání o prohloubené a komplexní dohodě o volném obchodu uskutečnila v dubnu 2014.

V letech 2013 až 2017 vstoupily v platnost dohody o volném obchodu se státy Andského společenství (Peru, Kolumbie a Ekvádor) a Střední Ameriky (Panama, Guatemala, Honduras, Kostarika, Nikaragua, Salvador).

Obchodní dohoda s **Peru** je prozatímně prováděna od března 2013 a s Kolumbií od srpna stejného roku. Peru má pro dovoz položek z EU zařazených pod KN 1701 od roku 2013 sjednanu dovozní kvótu 11 000 tun s ročním zvyšováním o 330 tun. Dovoz položek této skupiny z EU do Peru však aktuálně probíhá bezcelně v rámci Doložky nevyšších výhod (MFN³). Dohoda vyjednaná s **Kolumbií** předpokládá postupné odstranění cel na straně Kolumbie na některé položky KN 1701 při dovozu z EU do roku 2028. V současnosti je při dovozu z EU uplatňováno clo nejčastěji ve výši 15 % s tím, že na dovoz specifického hnědého třtinového cukru v homolích je otevřena kvóta ve výši 27 107 tun se sníženým clem.

Dohody s **Hondurasem, Nikaraguou a Panamou** jsou prozatímně prováděny od srpna 2013. V říjnu 2013 se k nim připojila **Kostarika a Salvador** a v prosinci téhož roku také **Guatemala**. Tyto země Střední Ameriky však v oblasti cukru neposkytují EU žádné preferenční clo a v Asociačních dohodách s těmito zeměmi jsou položky zařazené do skupiny 1701 vyloučeny z povinnosti redukce nebo odstranění dovozních cel. V současnosti se tato cla pohybují nejčastěji v rozmezí 15 až 45 %. Výjimku představuje Salvador, který uplatňuje 40% clo při dovozu pouze na jeden druh třtinového cukru, zatímco u ostatních položek cukru jsou MFN cla nulová.

V červenci 2014 byla úspěšně dokončena jednání o dohodě o volném obchodu s **Ekvádorem** a ten se v lednu 2017 formálně připojil k provádění dohod mezi EU a Peru s Kolumbií. Při dovozu položek skupiny 1701 z EU do Ekvádoru však nedojde k žádné změně. Dovoz těchto komodit do Ekvádoru je totiž také zcela vyloučen z liberalizačního procesu. V současnosti jsou dovozní cla na položky skupiny 1701 z EU v rozmezí 15 až 30 %.

Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a **Jižní Koreou** vstoupila v platnost v červenci 2016. Cla na dovoz do Jižní Koreje jsou zachována jen u surového cukru s přísadou aromatických přípravků nebo barviv (v současnosti 30 %). U položky KN 170199 si Korea ponechala časovou lhůtu 17 let na postupnou eliminaci cla, ovšem s výhradou, že pokud dojde k překročení ročního limitu pro dovoz (nyní 284 tun), spustí se dodatečné ochranné clo. Toto opatření bude v platnosti po dobu 21 let.

V prosinci 2014 byla dokončena jednání o dohodě o volném obchodu mezi EU a **Singapurem** a dohoda vstoupila v platnost v listopadu 2019. Dohoda stanovuje, že dovoz všech zemědělských komodit a potravin z EU do Singapuru nepodléhá clu.

V říjnu 2013 bylo dokončeno liberalizační jednání EU s **Kanadou**. Obchodní část Dohody je prozatímně prováděna od září 2017. U položek skupiny 1701 jsou cla při dovozu z EU do Kanady nulová.

³ Základní princip obchodního systému v rámci Světové obchodní organizace (WTO), který stanovuje, že členské státy proti sobě nesmí používat diskriminující praktiky a že všechny výhody (včetně výše celních sazeb), které získá jeden člen, se vztahují i na všechny členy ostatní.

Dohoda o volném obchodu mezi EU a **Ukrajinou** je v plném rozsahu uplatňována od září 2017. Na položky skupiny KN 1701 je otevřena roční bezcelní preferenční kvóta pro dovoz z EU na Ukrajinu ve výši 40 tis. tun (na základě právě schvalované revize má dojít ke zvýšení této kvóty na 100 tis. tun). Mimo tuto kvótu je uplatňováno clo ve výši 50 %.

K uzavření dohod o volném obchodu s **Moldavskem** a **Gruzií** došlo v listopadu 2013. Dohody vstoupily v platnost v červenci 2016. Díky tomu byla odstraněna veškerá dovozní cla mezi EU a Gruzií. U položek skupiny 1701 probíhá dovoz do Gruzie z EU bezcelně. Dovoz z EU do Moldavska je u většiny položek 1701 bezcelní v rámci preferenční kvóty ve výši 9 tis. tun. Mimo tuto kvótu je uplatňováno clo ve výši 75 %.

V únoru 2019 vstoupila v platnost Dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a **Japonskem**. U položek skupiny 1701 došlo k zavedení bezcelních preferenčních kvót při dovozu z EU do Japonska ve výši 500 a 118 tun. Mimo kvótu Japonsko na dovozy skupiny KN 1701 z EU uplatňuje MFN cla v rozmezí přibližně 14–26 EUR/100 kg v závislosti na položce.

V červnu 2019 bylo dosaženo rámcové Dohody o volném obchodu mezi EU a jihoamerickými zeměmi ze sdružení Mercosur (**Argentina, Brazílie, Paraguay, Uruguay**). K politické dohodě došlo až v prosinci 2024, v září 2025 pak Evropská komise předložila Radě návrh na podpis a uzavření dohody. Návrh Komise na uzavření a podpis zahrnuje dva paralelní právní nástroje – Partnerskou dohodu EU – Mercosur a prozatímní obchodní dohodu. Vstupem prozatímní dohody v platnost dojde do 10 let k postupnému odstranění cel při dovozu z EU do zemí Mercosuru u cukru. Položka 17019900 je však z liberalizace zcela vyloučena.

V červnu 2016 bylo zahájeno jednání mezi EU a **Mexikem** o revizi Dohody o volném obchodu, které bylo uzavřeno v dubnu 2018. V lednu 2025 bylo dosaženo dohody ve všech oblastech a v září 2025 předložila Evropská komise Radě návrh na podpis a uzavření dohody. Návrh Komise na uzavření a podpis zahrnuje dva paralelní právní nástroje – modernizovanou globální dohodu EU–Mexiko a prozatímní obchodní dohodu. Mexiko v současnosti na dovozy položek skupiny KN 1701 z EU uplatňuje cla přibližně ve výši 32 EUR/100 kg. Vstupem Dohody v platnost se však situace nezmění, protože u skupiny KN 1701 Dohoda stanovuje, že obě strany ponechají dovozní cla na stávající úrovni.

V listopadu 2017 se uskutečnilo první kolo jednání o revizi Dohody o volném obchodu EU a **Chile**. Dohoda byla podepsána v prosinci 2023 a prozatímní obchodní dohoda mezi EU a Chile vstoupila v platnost v únoru 2025. Položky cukru byly však z liberalizace cel vyloučeny. Pro dovoz cukru z EU do Chile tak stále platí clo MFN ve výši 6 % s tím, že může být uplatněno dodatečné specifické clo na základě rozhodnutí Chile.

V roce 2007 bylo zahájeno projednávání Dohody o volném obchodu s **Indií**. Do roku 2013 se uskutečnilo 12 vyjednávacích kol, ale proces se poté prakticky zastavil. Na přelomu června a července 2022 bylo jednání obnoveno a dosud proběhlo dalších třináct kol. Indie v současnosti uplatňuje pro dovoz cukru clo MFN ve výši 100 %.

V roce 2010 a 2012 se rozběhla jednání o prohloubených a komplexních dohodách o volném obchodu (DCFTA) s Malajsií a Vietnamem. V případě **Malajsie** v lednu 2025 souhlasila s obnovením jednání a na přelomu června a července 2025 se uskutečnilo první negociační kolo. MFN dovozní cla na všechny položky skupiny 1701 má však Malajsie nulové již nyní.

Dohoda s **Vietnamem** vstoupila v platnost v srpnu 2020. U cukru dojde k postupnému odstranění cel při dovozu z EU do Vietnamu do 11 let (ovšem pouze v rámci kvóty, která je v současnosti zhruba 90 tis. tun s ročním 5% navyšováním). V současnosti cla Vietnamu pro dovozy cukru z EU činí 25 %, ovšem v rámci kvóty jsou pouze 6,8 %.

V roce 2013 bylo zahájeno jednání s **Thajskem** a poslední negociační kolo se uskutečnilo v dubnu 2014. Z důvodu vnitropolitické situace v Thajsku následně došlo k zastavení dalších jednání. V březnu 2023 však EU a Thajsko oznámily záměr obnovit jednání o moderní dohodě o volném obchodu a v září 2025

proběhlo již sedmé kolo. Thajsko uplatňuje MFN cla na dovoz cukru nejčastěji ve výši zhruba 95 EUR/t. Dovoz cukru s příměsí dochucovadel nebo barviv do Thajska je zatížen clem ve výši 65 %.

V prosinci 2015 byla oficiálně zahájena jednání o dohodě o volném obchodu s **Filipínami**, v únoru 2017 proběhlo druhé kolo, ale poté došlo k přerušení jednání. V březnu 2024 se však EU a Filipíny dohodly na znovuoobnovení jednání a třetí kolo proběhlo v červnu 2025. Filipíny na dovoz cukru uplatňují MFN dovozní clo nejčastěji mezi 50 až 65 %.

V září 2016 se uskutečnilo úvodní kolo jednání o dohodě o volném obchodu s **Indonésií** a v září 2025 bylo oznámeno dokončení rozhovorů. V současnosti probíhají právní úpravy textu. Liberalizace cel se však položek cukru týkat nebude. Cla Indonésie na dovoz cukru z EU jsou ve výši 33–47 EUR/t.

Jednání s **Austrálií** a **Novým Zélandem** o dohodě o volném obchodu byla formálně zahájena v červnu 2018 a první kola rozhovorů proběhla v červenci 2018. Po pěti letech byla jednání ze strany Austrálie přerušena s tím, že se nepodařilo dospět k akceptovatelnému výsledku. Do Austrálie je však cukr z EU dovážen za nulová cla již nyní. V případě Nového Zélandu byla jednání o dohodě o volném obchodu dokončena v červnu 2022, dohoda byla podepsána v červenci 2023 a vstoupila v platnost v květnu 2024. Na Nový Zéland je cukr dovážen bezcelně.

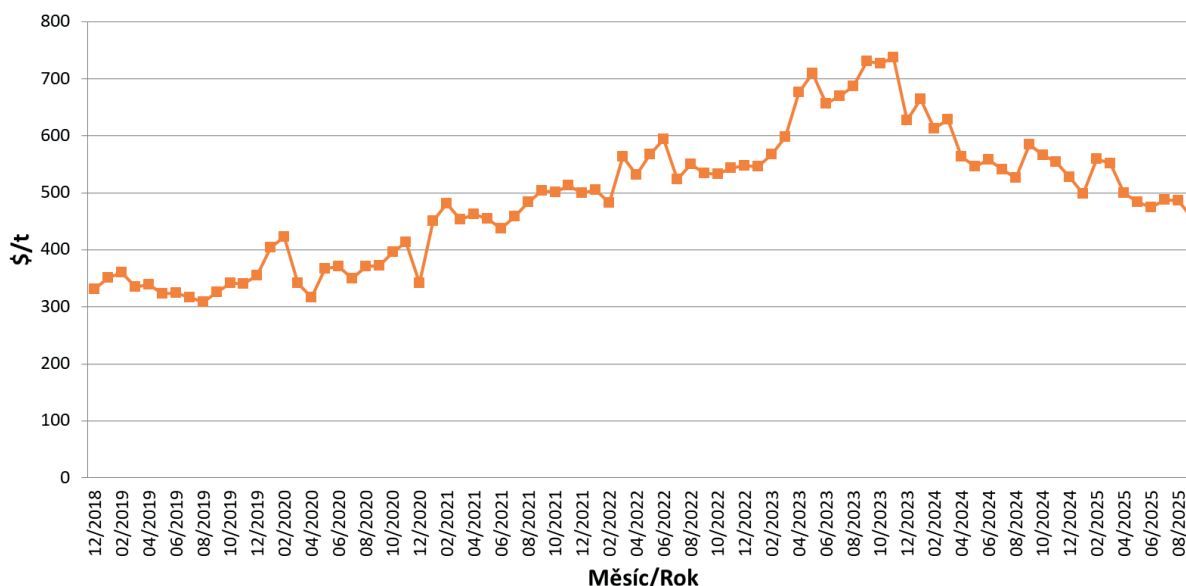
SVĚTOVÝ OBCHOD S CUKREM

Vývoj cen cukru na světových trzích

Zhruba 80 % cukru vyrobeného ve světě je prodáno v přímých kontraktech mimo světové burzy. Proto tzv. světová cena cukru nevyjadřuje stav cen cukru v celé své šíři, ale pouze v omezeném spektru obchodů. Je třeba pečlivě sledovat druh a popis předmětných prezentovaných dat. Současně nelze opomenout vykazování světové ceny v hodnotě surového cukru, tedy v nižší cenové hladině, než je cukr bílý.

Po většinu roku 2023 světová cena cukru London N.5 nabrala růstový kurs a svoje maximum zaznamenala v listopadu roku 2023, kdy dosáhla 738 \$/t, což je nejvyšší hodnota od prosince roku 2018. V posledním měsíci roku 2023 došlo k výraznému poklesu světových cen cukru, cena London 5 k 15. 12. 2023 činila 627 \$/t, k čemuž přispěly zejména zprávy o vynikající úrodě v Brazílii v roce 2023 a 2024, relativně suché počasí v Brazílii v posledních týdnech a rozhodnutí indické vlády omezit výrobu ethanolu z cukrové třtiny, aby se zvýšila produkce cukru. Od prosince roku 2023 ceny cukru nadále klesaly, na konci hospodářského roku 2023/24 se dostaly na hranici 500 \$/t a na konci hospodářského roku 2024/25 se dostaly na hodnotu 456 \$/t.

Světové ceny cukru London N.5

Pramen: Výbor pro SOT.

Výroba cukru ve světě

Dle USDA se celosvětová produkce cukru v hospodářském roce 2024/25 odhaduje na 171,7 mil. tun bílého cukru (nárůst oproti předchozímu hospodářskému roku o 2,6 milionu tun). Očekává se vyšší produkce cukru v Číně, Indii a v Thajsku a naopak nižší produkce cukru v Brazílii. Spotřeba cukru vzroste na rekordní úroveň díky prosperitě trhu v Indii. Vývoz cukru vzroste díky vyšším dodávkám cukru z Thajska. Zásoby cukru se odhadují naopak nižší kvůli sníženým zásobám cukru v Thajsku.

Výroba cukru v **USA** se odhaduje na 7,7 mil. tun bílého cukru, což je mírný pokles oproti předchozímu hospodářskému roku kvůli nižším výnosům cukrové řepy a cukrové třtiny. Dovoz cukru se odhaduje na minimální úrovni na základě stanovených kvótových programů v souladu se závazky Světové obchodní organizace a dohod o volném obchodu. Spotřeba cukru se prakticky nezměnila oproti předchozímu hospodářskému roku, zatímco zásoby cukru se snižují v důsledku nižšího dovozu cukru.

Výroba cukru v **Brazílii** dosáhne 39,6 mil. tun bílého cukru, o 2,3 mil. tun bílého cukru méně oproti předchozímu hospodářskému roku. Kvůli nedostatku dešťových srážek bude k dispozici méně cukrové třtiny. Poměr produkce cukru a ethanolu se od předchozího hospodářského roku nezmění, odhaduje se 49 % produkce cukru a 51 % produkce ethanolu. Spotřeba cukru klesá s nižší výrobou cukru a sníží se také vývoz cukru.

Výroba cukru v **Indii** se odhaduje na 32,7 mil. tun bílého cukru, což představuje nárůst oproti předchozímu hospodářskému roku o 1,4 mil. tun bílého cukru díky příznivému počasí a vyšším výnosům. Očekává se, že spotřeba cukru poroste s rostoucími příjmy. Dovoz cukru pravděpodobně poklesne vzhledem k vyšší produkci cukru. Vývoz cukru by měl mírně klesnout, jelikož je pravděpodobné, že tuzemská vláda zachová vývozní limity, aby uspokojila domácí spotřebu potravin.

Odhaduje se, že výroba cukru v **Číně** vzroste o více než 0,9 mil. tun bílého cukru na 10,1 mil. tun bílého cukru, jelikož se očekává nárůst ploch cukrové třtiny a cukrové řepy. Očekává se nárůst spotřeby cukru za předpokladu zvýšené poptávky cukru u spotřebitelů vzhledem k nižším cenám cukru. Dovoz cukru se odhaduje na stejné úrovni jako v předchozím hospodářském roce, zatímco zásoby cukru vzrostou díky vyšší produkci cukru.

V **Mexiku** se odhaduje nárůst výroby cukru o 8 % na 5,0 mil. tun bílého cukru díky příznivému počasí. Spotřeba cukru a zásoby cukru klesnou kvůli vyššímu vývozu cukru, který by měl vzrůst v důsledku vyšších dodávek cukru do USA.

Výroba cukru v **Thajsku** vzroste o 16 % oproti předchozímu hospodářskému roku na 9,4 mil. tun bílého cukru díky příznivému počasí, zvýšené produkci cukrové třtiny a dobrému výnosu cukru. Spotřeba cukru nadále roste, i když pomalejším tempem. Vývoz cukru se v důsledku vyšší produkce cukru téměř zdvojnásobí, zatímco zásoby cukru se díky vyššímu vývozu cukru pravděpodobně sníží o třetinu.

Výroba cukru v **Austrálii** klesla o 92 000 tun oproti předchozímu hospodářskému roku na 3,7 mil. tun bílého cukru kvůli nepříznivým deštům, které vedly k tomu, že část cukrové třtiny nebyla sklizena. Spotřeba cukru by se měla mírně zvýšit v souladu s růstem populace, zatímco vývoz cukru by měl vzrůst.

V **Indonésii** produkce cukru klesne o 276 000 tun oproti předchozímu hospodářskému roku na 1,8 mil. tun bílého cukru z důvodu nepříznivého počasí. Očekává se, že spotřeba cukru vzroste v souladu s růstem populace a očekávaným zvýšením poptávky ze strany potravinářského a nápojového průmyslu. S rostoucí poptávkou po cukru a nižší produkcí cukru se odhaduje, že dovoz cukru vzroste, zatímco zásoby cukru klesnou.

Výroba cukru v **Turecku** se odhaduje na 2,9 mil. tun bílého cukru díky horkému a suchému počasí. Odhaduje se, že dovoz cukru se s poklesem výroby cukru více než zdvojnásobí, zatímco vývoz se pravděpodobně sníží. Spotřeba cukru a zásoby cukru budou beze změny.

Předpokládá se, že produkce cukru v **Jihoafrické republice** klesne o 3 % oproti předchozímu hospodářskému roku na 1,8 mil. tun bílého cukru, protože nepříznivé horké a suché počasí snížilo výnosy a produkci cukrové třtiny. Celkový vývoz cukru poklesne o 36 800 tun bílého cukru na 708 400 tun bílého cukru kvůli očekávanému poklesu produkce cukru. Odhaduje se, že Jihoafrická republika zůstane jedním z 10 největších vývozců cukru na světě, přičemž největšími destinacemi v uplynulém roce jsou Malajsie, Jižní Korea a Spojené království. Vývoz cukru do USA v rámci celní kvóty TRQ byl v posledních několika letech stabilní, dosahoval přibližně 34 040 tun bílého cukru. Dovoz cukru klesl o 3 % oproti předchozímu hospodářskému roku na 322 000 tun bílého cukru, přičemž 93 procent pochází ze Svazijska, které je součástí Jihoafrické celní unie, a proto nepodléhá dovozním clům. Jihoafrický daňový úřad v srpnu 2024 zdvojnásobil clo na cukr, aby ochránil odvětví před nižšími světovými cenami cukru a omezil dovoz. Jihoafrická republika je jedním ze 40 největších dovozců cukru.

Spotřeba cukru v Jihoafrické republice klesne o 6 % oproti předchozímu hospodářskému roku na 1,5 mil. tun bílého cukru kvůli vysokým nákladům na domácím trhu. Cukr se v Jižní Africe používá především k přímé lidské spotřebě a při výrobě cukrovinek a nápojů. Zásoby cukru dosahují téměř trojnásobku oproti předchozímu hospodářskému roku kvůli nižšímu vývozu cukru a spotřebě.

Výroba cukru v EU

Pro hospodářský rok 2024/25, na základě údajů EK, výroba cukru v EU dosáhla 16,6 mil. tun. Jedná se o meziroční nárůst výroby o 1,0 mil. tun. Rozloha produkčních ploch v EU se mírně zvýšila, pro rok 2024/25 je 1,5 mil. ha. Průměrný výnos cukru v EU staguje, činí 11,0 t/ha.

V hospodářském roce 2024/25 se v rámci produkce isoglukózy v EU dostavil pokles meziroční produkce oproti předchozímu hospodářskému roku o 16 tis. tun, výroba pro hospodářský rok 2024/25 je 480 tis. tun.

Výroba, výnos cukru a plocha cukrové řepy v EU

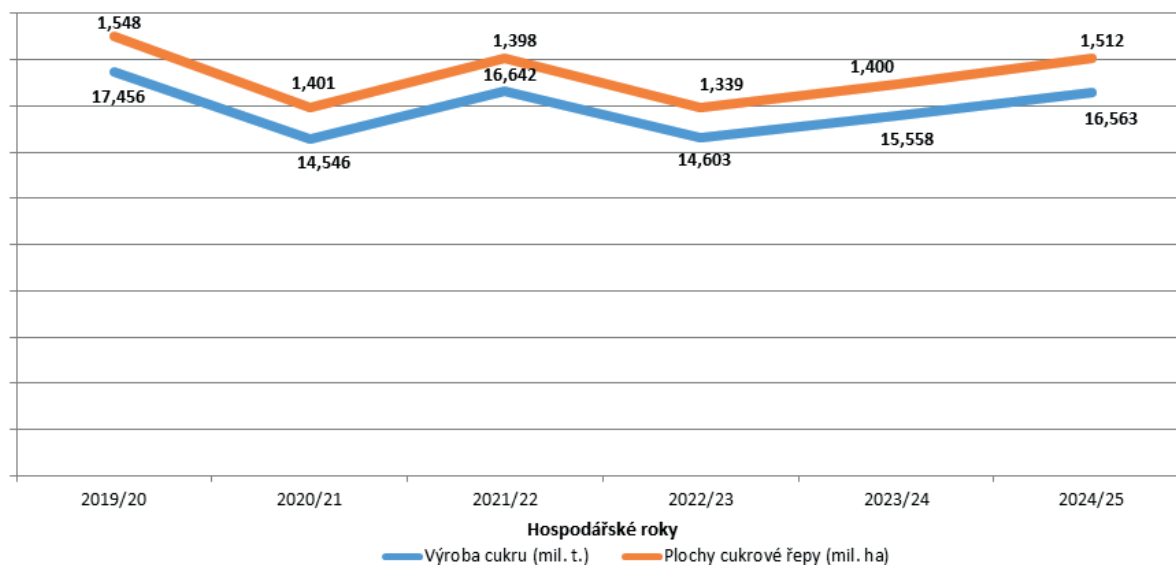
Výroba v kampani (mil. t)					Výnos (t/ha)					Plocha (mil. ha)				
2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
14,546	16,642	14,603	15,558	16,563	10,4	11,8	10,9	11,1	11,0	1,401	1,398	1,339	1,400	1,512

Pramen: Výbor pro SOT.

Poznámka: Výnos cukru z hektaru je počítán metodicky chybně, jelikož do výpočtu pro výrobu cukru z jednoho hektaru je započítán neznámý údaj plochy cukrové řepy včetně řepy pro průmyslové využití na výrobu kvasného lihu.

V tabulce jsou uvedeny hodnoty čisté výroby cukru v dané kampani, bez započteného převedeného cukru z předchozího hospodářského roku.

Vývoj ploch cukrové řepy a produkce cukru v EU

Pramen: Výbor pro SOT.

Evropská komise prezentuje výrobu cukru a výnos cukru na základě hlášení členských států EU pouze skrze tři regiony, kam jsou zařazené jednotlivé členské státy EU a neprezentuje již údaje za konkrétní členské státy, pouze formou odhadu EK.

Nejvyššího výnosu cukru a výroby cukru dosáhl region 2, který je zastoupen Belgií, Německem, Francií a Nizozemím.

Výroba cukru v EU za hospodářský rok 2024/25 dle regionů

	Výroba (mil. t.)	Výnos (t/ha)
Region 1	4,937	9,6
Region 2	10,902	12,1
Region 3	0,724	6,9
Celkem	16,563	11,0

Pramen: Výbor pro SOT.

Poznámka: Region 1: AT – CZ – DK – FI – HU – LT – PL – SE – SK,

Region 2: BE – DE – FR – NL,

Region 3: BG – ES – HR – IT – RO.

Bilance výroby a spotřeby cukru v EU (v mil. t.)

	2024/25	2023/24	2022/23	2021/22	2020/21	2019/20
	konečné údaje	konečné údaje	konečné údaje	konečné údaje	konečné údaje	konečné údaje
Počáteční zásoba	2,115	2,068	1,519	1,225	2,160	1,829
Výroba	16,563	15,558	14,603	16,618	14,546	17,456
Dovozy	1,440	2,205	3,113	2,164	2,073	2,434
Celková nabídka	20,117	19,830	19,235	20,007	18,779	21,719
Spotřeba	13,867	13,635	14,008	15,051	14,144	16,926
Vývozy	4,200	4,080	3,158	3,452	3,410	2,432
Konečná zásoba	2,050	2,115	2,068	1,519	1,225	2,360
Celková poptávka	20,117	19,830	19,235	20,022	18,779	21,719

Pramen: Výbor pro SOT.

Údaje za hospodářský rok 2024/25 ukazují dovoz cukru v objemu 1,440 mil. tun, což je o 0,765 mil. tun cukru méně než v předchozím hospodářském roce. Cukr se dováží do EU z Ukrajiny, Velké Británie, Mauricia, Kolumbie, Jihoafrické republiky, Guatemala, Svazijska a z ostatních zemí.

Vývoz cukru za hospodářský rok 2024/25 činí 4,200 mil. tun cukru a narostl oproti předchozímu hospodářskému roku o 0,12 mil. tun cukru.

V tabulce jsou uvedeny hodnoty výroby cukru v dané kampani se započteným převedeným cukrem z předchozího hospodářského roku.

Spotřeba cukru v EU za hospodářský rok 2024/25 vzrostla o 0,232 mil. tun cukru oproti předchozímu hospodářskému roku. Spotřeba cukru činí 13,867 mil. tun cukru. Výroba cukru v EU pokrývá jeho spotřebu.

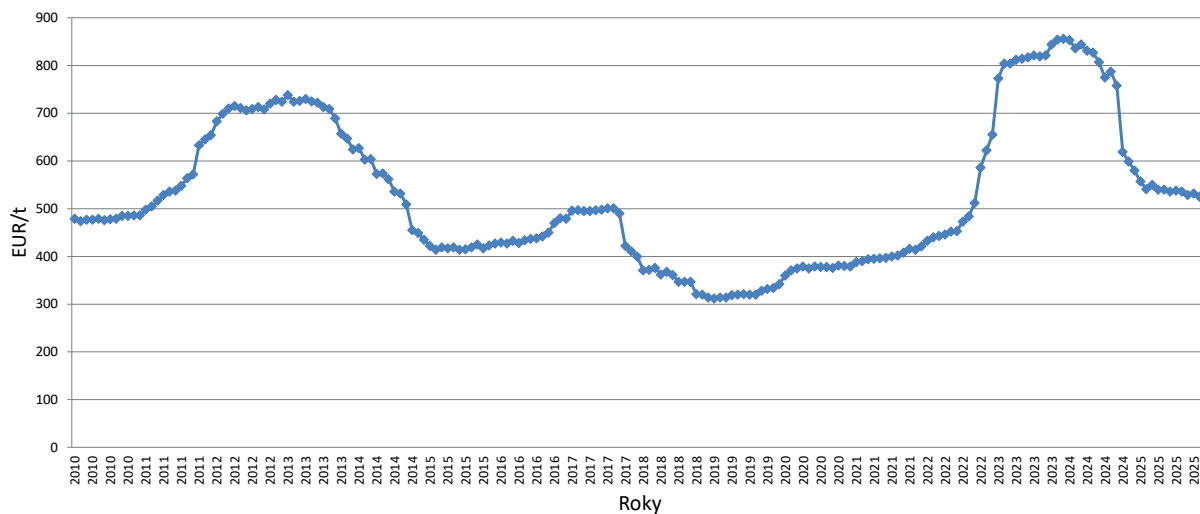
Průměrné ceny cukru uvnitř EU v roce 2015 až 2025

Měsíc	Průměrné ceny bílého cukru (EUR/t)										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Leden	422	429	496	371	312	360	388	433	773	853	557
Únor	414	427	497	372	314	371	390	440	804	836	541
Březen	419	433	495	376	314	375	394	443	804	844	550
Duben	417	428	495	365	319	379	395	446	812	831	540
Květen	419	434	497	368	320	375	396	452	814	827	540
Červen	414	437	498	361	321	379	397	453	817	807	536
Červenec	415	438	501	347	320	378	400	473	821	775	538
Srpen	419	442	501	347	320	378	402	484	819	787	536
Září	425	450	490	347	328	376	408	512	821	758	529
Říjen	417	470	422	321	332	381	416	586	844	619	532
Listopad	423	480	411	320	334	380	414	622	854	599	525
Prosinec	427	479	400	314	342	379	421	655	856	580	518

Pramen: EK.

Tzv. referenční cena cukru zůstala v platnosti v rámci předpisů EU (404,4 EUR/t), platí od hospodářského roku 2009/10, a to i po zrušení kvót na cukr. Její význam není zřejmý, protože její překročení směrem dolů není zřetelně právně upraveno. Po významném propadu cen, který začal již v roce 2019, průměrná cena cukru na úrovni EU od prosince roku 2020 trvale stoupala. Výrazný nárůst cen cukru byl patrný po většinu roku 2023. Skokové zdražení cukru v EU a tím i v ČR na podzim (z nové výroby) pravděpodobně mělo hlavní příčinu ve skokovém zdražení energií (zemního plynu a elektřiny). V únoru 2023 došlo dokonce k překročení hranice 800 EUR/t. Rok 2023 skončil rekordním průměrem ceny 820 EUR/t, což je o 320 EUR/t více oproti předchozímu roku. Od počátku roku 2024 ceny cukru uvnitř EU začaly opět klesat, v listopadu 2024 ceny spadly pod 600 EUR/t a výrazný pokles cen cukru uvnitř EU pokračoval také v roce 2025. V prosinci 2025 průměrná cena cukru uvnitř EU činila 518 EUR/t, což znamenalo pokles o 62 EUR/t oproti předchozímu roku ve stejném období.

Vývoj průměrné ceny bílého cukru v EU

Pramen: EK.

Dovoz cukru do EU z Ukrajiny

Po vypuknutí války na Ukrajině se přesměrování exportu ukrajinského cukru, kdysi určeného do třetích zemí, významně přesunulo do EU, způsobovalo významné narušení trhu a absenci rovných podmínek. Cukr se vyrábí na Ukrajině za jiných socio-enviro-ekonomických podmínek. Pěstování řepy a výroba cukru je zde cenově atraktivnější, protože na rozdíl od České republiky, pěstitelé na Ukrajině nemusí čelit například zákazu moření osiva cukrové řepy neonikotinoidy.

Nelze pominout ani tu skutečnost, že jakmile zboží z Ukrajiny projde přes hranici EU, nelze již zjistit, zda byl původ skutečně jen na Ukrajině, nebo se na Ukrajinu dostal z dalších třetích zemí včetně Ruska.

V důsledku válečného konfliktu prudce narostlé ceny vstupů, zejména hnojiv, zemního plynu a elektrické energie časem klesaly, ale nikoliv na předválečnou úroveň. Stále tak určitým způsobem promlouvají do nákladů na výrobu v tuzemsku.

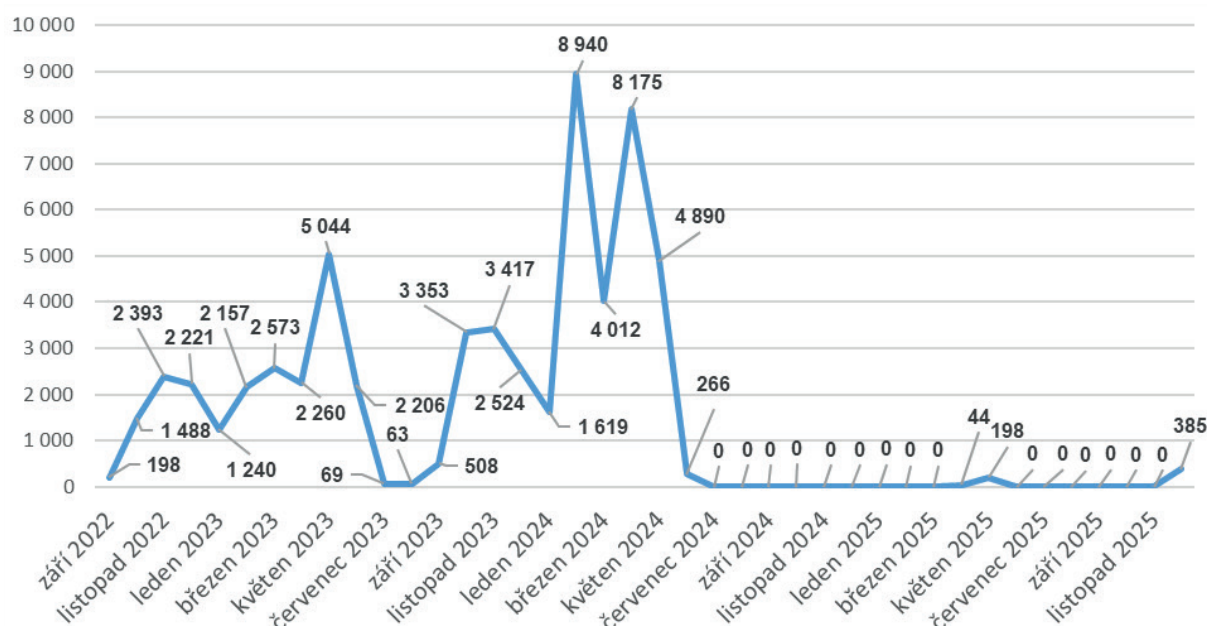
Dovoz cukru z Ukrajiny do EU: celní kvóta zavedená od 1. ledna 2025 v souladu s čl. 4 odst. 7 písm. b) nařízení (EU) 2024/1392 se použila v rámci množstevního limitu 109 438 tun. Od 1. června 2024 do 31. 12. 2024 byla v platnosti nulová kvóta pro vývozy z Ukrajiny do EU. Evropská komise informovala, že k vyčerpání kvóty došlo již k 4. 8. 2025. Od 1. ledna 2026 je zavedena celní kvóta 100 000 tun v souladu s nařízením (EU) 2025/2199, které vešlo v platnost 29. 10. 2025.

Většina cukru, který se z Ukrajiny vyváží, mířil od roku 2022 do EU. Do té doby převládaly mezi hlavními vývozními destinacemi Ukrajiny jiné země než EU. V hospodářském roce 2023/24 byl však již patrný vzrůstající podíl mimoevropských destinací a od června 2024 jsou mezi vývozními destinacemi zejména mimoevropské destinace.

Zásadním dopadem válečného konfliktu na Ukrajině je prudké navýšení cen zemědělských vstupů a energií, které se v některých zemědělských komoditách stále nedaří promítnout do cen, za které zemědělci svou produkci prodávají. Tento vývoj v ČR negativně ovlivnil zejména energeticky nejnáročnější odvětví, jako jsou například ovoce a zelenina, chmel, cukr a cukrová řepa či v živočišné výrobě chov drůbeže.

V rámci rostlinné výroby je v odvětví cukru v současnosti situace nadále mimořádně tíživá. Cukr se cenově nezlepšuje, o čemž svědčí prudký propad cen bílého cukru v EU, což zvyšuje obavy o rentabilitu odvětví. V sektoru cukrové řepy a cukru v hospodářském roce 2022/23 a 2023/24 byly patrné zvýšené obavy z vysokých dovozů cukru z Ukrajiny. V důsledku ukrajinského zákazu vývozu cukru do EU a současném zavedení celní kvóty pro dovoz z Ukrajiny dle nařízení Komise 2024/1825 nicméně došlo od června 2024 k zastavení jeho dovozu do EU.

Nejvíce cukru z Ukrajiny se tak do České republiky dovezlo v rámci dvou válečných hospodářských let 2022/23 a 2023/24. V hospodářském roce 2022/23 se dovezlo do České republiky z Ukrajiny 22 222,5 tun cukru a v hospodářském roce 2023/24 se dovezlo z Ukrajiny do České republiky 37 195,2 tun cukru, což je celkem 59 417,7 tun cukru, tj. 29,56 % dovozu cukru do České republiky celkem ve sledovaném období.

Dovoz cukru z Ukrajiny do České republiky

Pramen: Celní statistika MZe.

V 2/2024 se dovezlo z UA do ČR rekordní množství 8 940,17 tun cukru. Od července 2024 se vlivem opatření EU se dovoz zastavil. V květnu 2025 se z UA do ČR dovezlo 198 tun cukru a od té doby se nedovezlo do ČR žádné množství cukru z Ukrajiny, až v prosinci 2025 se dovezlo do ČR 385 tun cukru.

V rámci EU před vypuknutím válečného konfliktu na Ukrajině byl regulován dovoz cukru z Ukrajiny do EU prováděcím nařízením Komise (EU) č. 2015/2405 ze dne 18. prosince 2015 o otevření a správě celních kvót EU pro zemědělské produkty pocházející z Ukrajiny. Bezcelně bylo umožněno dovážet množství 20 070 tun.

Porovnání dovozu cukru z Ukrajiny do České republiky mezi hospodářskými roky

Hospodářský rok	Dovoz cukru do ČR celkem (t)
2025/26*	385,01
2024/25	242,05
2023/24	37 195,17
2022/23	22 222,46
2021/22	198,00
2020/21	0,00
2019/20	88,10
2018/19	0,00

Zdroj: Celní statistika MZe.

Poznámka: * k prosinci 2025.

Vývoj cen zemědělských výrobců cukrové řepy v EU a ČR

Nákupní ceny cukrové řepy v ČR vycházejí nejenom ze situace na trhu s cukrem z pohledu jeho dostatku či nedostatku a výhledu poptávky, ale samozřejmě také například z cen zemědělských vstupů – osiva, prostředků na ochranu rostlin a hnojiv. Tyto ceny se netvoří v ČR, ale jsou poplatné vývoji na trhu EU, který je přímo závislý na vývoji cen komodit na světových trzích. Ceny cukrové řepy jsou určovány smluvním vztahem mezi pěstitelem a cukrovarem. Průměrná cena cukrové řepy za hospodářský rok 2023/24 vzrostla o 4,8 EUR/t, poslední publikovaná, byla stanovena na 52,4 EUR/t. Průměrná cena cukrové řepy v EU v regionu 1 poklesla o 1,4 % oproti předchozímu hospodářskému roku, v regionu 2 vzrostla o 15,2 % a v regionu 3 vzrostla o 20,2 %.

Průměrná cena řepy v EU (EUR/t)

	2022/23	2023/24
Region 1 (CZ)	51,7	51,0
Region 2	46,0	53,0
Region 3	45,0	54,1

Pramen: EK.

Z důvodu války na Ukrajině vzrostly ceny zemědělských vstupů, hnojiv apod., což zvýšilo mimo jiné tlak na cenu cukrové řepy.

a) Ceny zemědělských výrobců cukrové řepy v kalendářním roce (Kč/t)

Skutečné konečné ceny za dodanou cukrovou řepu vycházejí z jiné metodiky výpočtu, nelze proto vyloučit odlišnosti v praxi.

Rok	Leden	Únor	Březen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Minimální cena EUR/t*
2000		-	-	1 000	959	961	979	
2001	1 006	-	-	963	961	964	969	
2002	956	-	-	997	987	977	932	
2003	911	-	-	958	964	947	934	
2004	960	-	-	1 440	1 588	1 555	1 429	
2005	1 073	-	-	-	1 400	1 428	1 152	43,6
2006	764	-	-	-	1 005	1 044	1 081	32,9
2007	-	-	-	-	868	852	819	29,8
2008	-	-	-	-	803	802	817	27,8
2009	773	-	-	-	759	757	755	26,3
2010	726	-	-	-	673	692	721	26,3
2011	713	-	-	-	719	871	837	26,3
2012	759	731	-	-	830	844	806	26,3
2013	779	699	-	-	795	831	855	26,3
2014	822	862	-	870	808	827	817	26,3
2015	807	780	653	-	862	858	841	26,3
2016	850	831	941	-	869	848	841	26,3
2017	833	864	-	871	817	811	780	26,3
2018	815	870	-	-	808	828	824	
2019	823	775	-	693	689	659	658	

Rok	Leden	Únor	Březen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Minimální cena EUR/t*
2020	666	599	-	773	749	702	679	
2021	694	672	-	854	800	763	788	
2022	783	796	-	913	742	772	789	
2023	791	821	822	-	896	857	895	
2024	913	855	-	1 059	951	908	889	
2025**	935	944	1 004	-	737			

Pramen: ČSÚ.

Poznámka: Přepočteno na 16% cukernatost. V letech 2009 až 2017 byla cena stanovena předpisem EU na 26,3 EUR/t.

* Dostupné údaje za rok 2025.

b) Ceny zemědělských výrobců cukrové řepy v hospodářském roce (Kč/t)

Rok	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Průměr za HR
2000/01	963	959	961	979	1 006	-	-	974
2001/02	997	961	964	969	956	-	-	969
2002/03	958	987	977	932	911	-	-	953
2003/04	1 440	964	947	934	960	-	-	1 049
2004/05	-	1 588	1 555	1 429	1 073	-	-	1 411
2005/06	-	1 400	1 428	1 152	764	-	-	1 186
2006/07	-	1 005	1 044	1 081	-	-	-	1 043
2007/08	-	868	852	819	-	-	-	846
2008/09	-	803	802	817	773	-	-	799
2009/10	-	759	757	755	726	-	-	749
2010/11	-	673	692	721	713	-	-	700
2011/12	-	719	871	837	759	731	-	783
2012/13	-	830	844	806	779	699	-	792
2013/14	870	795	831	855	822	862	-	839
2014/15	-	808	827	817	807	780	653	782
2015/16	-	862	858	841	850	831	941	864
2016/17	871	869	848	841	833	864	-	854
2017/18	-	817	811	780	815	870	-	819
2018/19	693	808	828	824	823	775	-	792
2019/20	773	689	659	658	666	599	-	674
2020/21	854	749	702	679	694	672	-	725
2021/22	913	800	763	788	783	796	-	807
2022/23	-	742	772	789	791	821	822	790
2023/24	-	896	857	895	913	855	-	883
2024/25	1 059	951	908	889	935	944	1 004	956

Pramen: MZe.

Vývoj cen cukru v ČR

Výroba cukru je energeticky náročná, jelikož je zapotřebí elektrické energie a páry na pohon strojů, zařízení a technologie. Suma finančních prostředků na energii a za cukrovou řepu jsou dvě rozhodující položky nákladů v cukrovarech. V důsledku válečného konfliktu na Ukrajině se cena plynu několikanásobně zvýšila, což je pro cukrovary stále velkým problémem. Ceny vstupů dramaticky stouply také pěstitelům cukrové řepy.

Ceny vykazovaly od léta 2023 jistou míru stabilizace a uklidnění. Ovšem od října 2024 ceny začaly výrazněji klesat a pokračovaly i po celý rok 2025. Ceny průmyslových výrobců jsou nižší než ceny spotřebitelské, v posledním období se k sobě přiblížily (rozdíl nyní okolo 1–2 Kč/kg).

Trh s cukrem v ČR, včetně cen, se přímo odvíjí od evropského a ten od vývoje ve světě. I když se ČR řadí mezi největší výrobce cukru v Evropě, tak přímo celkově neovlivňuje evropský trh. Tvorbou ceny cukru je čistě ve volném burzovním trhu, stát neřídí a neurčuje ceny na trhu.

Cena moučkového cukru je sledována od roku 2006 a i zde došlo k poklesu ceny. Rok 2024 skončil průměrem 27,02 Kč/kg, tedy poklesem o 6,34 Kč/kg oproti předchozímu roku. Cukr moučka je tradiční tuzemský výrobek, který má návaznost na ceny průmyslových výrobců. Průměrné spotřebitelské ceny za cukr moučka jsou součástí monitoringu a analýzy trhu, mají návaznost na mnohaletou časovou řadu a jedná se o nákladově významně odlišnou komoditu od ostatních sypkých forem cukru.

a) Ceny průmyslových výrobců (CPV) krystalového cukru (Kč/kg) za kalendářní rok*

Rok	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Ø roku
2000	16,01	16,72	16,67	16,67	16,62	16,64	16,60	17,80	18,20	18,17	18,16	18,14	17,20
2001	18,15	18,18	18,17	18,16	18,16	18,12	18,14	18,16	18,16	18,17	18,03	18,04	18,14
2002	18,03	18,07	17,96	17,92	17,90	17,90	17,30	17,27	17,64	18,01	17,90	14,65	17,55
2003	13,80	17,16	17,32	17,22	17,20	17,86	17,94	17,93	17,97	18,00	18,00	17,99	17,30
2004	17,76	17,74	17,74	17,74	20,08	22,62	22,78	22,36	22,88	22,08	21,64	21,55	20,58
2005	20,42	20,11	20,26	19,78	19,03	18,71	18,20	17,81	17,86	18,59	18,59	18,75	19,01
2006	18,55	18,58	18,59	18,88	18,70	18,85	19,44	19,53	19,68	20,05	20,09	19,98	19,24
2007	19,72	19,70	19,69	19,72	19,50	19,10	19,00	18,74	18,44	18,26	18,12	18,00	19,00
2008	17,47	17,53	17,35	16,50	16,18	15,48	15,47	15,57	15,43	15,35	15,43	15,44	16,10
2009	15,82	16,15	15,76	15,90	15,98	15,90	15,66	15,06	14,82	13,85	13,47	13,37	15,15
2010	13,41	13,42	13,22	13,07	12,79	13,24	13,03	12,77	12,89	13,14	13,15	12,95	13,09
2011	12,86	13,43	13,65	14,82	15,66	15,51	15,54	15,81	16,20	16,20	17,56	18,06	15,48
2012	18,77	19,06	19,03	18,93	19,14	19,30	19,40	19,25	19,03	19,07	19,13	18,84	19,08
2013	19,08	19,01	19,09	18,78	18,20	18,59	18,47	18,20	17,91	17,92	17,15	17,03	18,29
2014	17,29	17,10	17,01	16,49	15,91	15,98	15,51	15,31	15,31	14,66	13,70	13,13	15,61
2015	12,74	12,43	12,29	12,02	12,01	12,01	11,88	11,87	11,81	11,95	12,18	12,35	12,13
2016	12,46	12,40	12,31	12,35	12,35	12,30	12,36	12,36	12,52	12,83	13,13	13,08	12,54
2017	13,70	14,19	14,40	14,57	14,55	14,24	13,70	13,47	13,50	11,98	11,12	10,62	13,34
2018	10,52	10,28	9,90	10,01	9,75	9,68	9,27	8,95	8,85	8,30	8,23	8,10	9,32
2019	8,18	8,23	8,50	8,30	8,31	8,36	8,31	9,09	8,37	9,09	9,04	9,20	8,58
2020	9,46	9,81	10,29	10,63	10,74	10,51	10,65	10,41	10,45	10,62	10,61	10,37	10,37
2021	10,75	10,87	10,90	10,88	10,88	10,52	10,56	10,55	10,59	10,82	11,47	11,60	10,87
2022	11,42	11,75	11,85	11,93	11,86	11,92	12,25	12,50	13,17	17,14	18,93	19,91	13,72

Rok	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Ø roku
2023	19,67	22,00	22,66	22,16	22,45	22,53	22,90	23,10	23,18	22,62	21,55	21,12	22,16
2024	21,43	21,16	20,98	20,93	20,56	20,48	20,33	20,08	19,28	16,66	15,25	14,67	19,32
2025	14,76	14,19	14,13	14,10	13,98	13,99	13,87	13,91	13,98	14,03	14,36	14,41	14,14

Pramen: ČSÚ.

Poznámka: * Od ledna 2005 udává ČSÚ měsíční ceny jako vážené průměry.

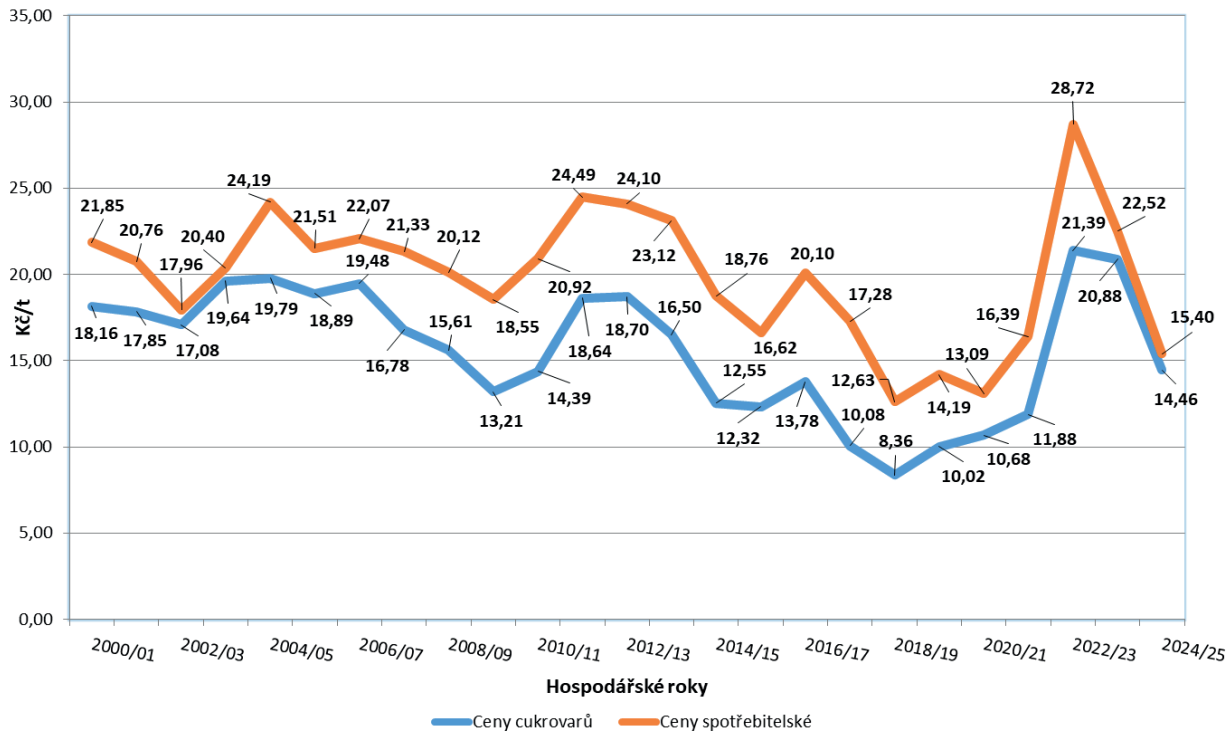
b) Ceny průmyslových výrobců (CPV) krystalového cukru (Kč/kg) za hospodářský rok*

Rok	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Ø roku
2000/01	18,17	18,16	18,14	18,15	18,18	18,17	18,16	18,16	18,12	18,14	18,16	18,16	18,16
2001/02	18,17	18,03	18,04	18,03	18,07	17,96	17,92	17,90	17,90	17,30	17,27	17,64	17,85
2002/03	18,01	17,90	14,65	13,80	17,16	17,32	17,22	17,20	17,86	17,94	17,93	17,97	17,08
2003/04	18,00	18,00	17,99	17,76	17,74	17,74	17,74	20,08	22,62	22,78	22,36	22,88	19,64
2004/05	22,08	21,64	21,55	20,42	20,11	20,26	19,78	19,03	18,71	18,20	17,81	17,86	19,79
2005/06	18,59	18,59	18,75	18,55	18,58	18,59	18,88	18,70	18,85	19,44	19,53	19,68	18,89
2006/07	20,05	20,09	19,98	19,72	19,70	19,69	19,72	19,50	19,10	19,00	18,74	18,44	19,48
2007/08	18,26	18,12	18,00	17,47	17,53	17,35	16,50	16,18	15,48	15,47	15,57	15,43	16,78
2008/09	15,35	15,43	15,44	15,82	16,15	15,76	15,90	15,98	15,90	15,66	15,06	14,82	15,61
2009/10	13,85	13,47	13,37	13,41	13,42	13,22	13,07	12,79	13,24	13,03	12,77	12,89	13,21
2010/11	13,14	13,15	12,95	12,86	13,43	13,65	14,82	15,66	15,51	15,54	15,81	16,20	14,39
2011/12	16,20	17,56	18,06	18,77	19,06	19,03	18,93	19,14	19,30	19,40	19,25	19,03	18,64
2012/13	19,07	19,13	18,84	19,08	19,01	19,09	18,78	18,20	18,59	18,47	18,20	17,91	18,70
2013/14	17,92	17,15	17,03	17,29	17,10	17,01	16,49	15,91	15,98	15,51	15,31	15,31	16,50
2014/15	14,66	13,70	13,13	12,74	12,43	12,29	12,02	12,01	12,01	11,88	11,87	11,81	12,55
2015/16	11,95	12,18	12,35	12,46	12,40	12,31	12,35	12,35	12,30	12,36	12,36	12,52	12,32
2016/17	12,83	13,13	13,08	13,70	14,19	14,40	14,57	14,55	14,24	13,70	13,47	13,50	13,78
2017/18	11,98	11,12	10,62	10,52	10,28	9,90	10,01	9,75	9,68	9,27	8,95	8,85	10,08
2018/19	8,30	8,23	8,10	8,18	8,23	8,50	8,30	8,31	8,36	8,31	9,09	8,37	8,36
2019/20	9,09	9,04	9,20	9,46	9,81	10,29	10,63	10,74	10,51	10,65	10,41	10,45	10,02
2020/21	10,62	10,61	10,37	10,75	10,87	10,90	10,88	10,88	10,52	10,56	10,55	10,59	10,68
2021/22	10,82	11,47	11,60	11,42	11,75	11,85	11,93	11,86	11,92	12,25	12,50	13,17	11,88
2022/23	17,14	18,93	19,91	19,67	22,00	22,66	22,16	22,45	22,53	22,90	23,10	23,18	21,39
2023/24	22,62	21,55	21,12	21,43	21,16	20,98	20,93	20,56	20,48	20,33	20,08	19,28	20,88
2024/25	16,66	15,25	14,67	14,76	14,19	14,13	14,10	13,98	13,99	13,87	13,91	13,98	14,46

Pramen: MZe.

Poznámka: * Od ledna 2005 udává ČSÚ měsíční ceny jako vážené průměry.

Vývoj průměrné ceny cukru průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny v ČR za hospodářský rok 2000/01–2024/25

Pramen: MZe.

a) Spotřebitelské ceny (SC) krystalového a moučkového cukru (Kč/kg) za kalendářní rok

Rok	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Ø roku
Krystalový cukr													
2000	20,40	20,45	20,54	20,57	20,56	20,60	20,63	21,00	21,64	22,20	22,29	22,21	21,09
2001	22,02	21,80	21,76	21,65	21,77	21,66	21,62	21,59	21,64	21,61	21,47	21,16	21,65
2002	21,33	21,14	20,64	20,76	20,66	20,25	20,08	20,00	20,01	19,97	19,93	18,95	20,31
2003	18,85	17,90	17,71	17,34	17,12	16,98	16,89	16,79	17,09	17,91	18,61	19,03	17,63
2004	19,32	19,23	19,20	19,12	19,37	19,73	21,37	25,82	26,10	25,78	25,69	25,40	22,18
2005	24,93	24,71	24,48	24,42	24,36	23,40	22,78	22,43	21,86	21,79	21,24	21,26	23,39
2006	21,23	21,19	21,15	21,26	21,21	21,23	21,75	22,30	22,48	22,44	22,28	22,07	21,71
2007	22,15	22,33	22,35	22,25	21,78	21,78	22,06	21,90	21,48	21,50	21,58	21,59	21,90
2008	22,21	21,83	21,06	21,68	21,57	20,52	20,94	20,91	20,58	20,52	20,55	20,16	21,04
2009	20,63	20,43	20,43	19,49	19,73	19,42	20,32	19,89	19,81	18,86	19,42	19,10	19,79
2010	18,23	19,02	18,47	18,95	18,75	18,25	17,81	18,24	17,44	17,96	17,52	17,75	18,20
2011	17,47	19,14	19,28	22,90	23,17	24,00	24,25	23,54	24,08	24,81	24,46	24,85	22,54
2012	23,84	24,76	24,95	23,91	24,47	24,65	24,32	24,43	24,41	23,81	23,49	24,20	24,27
2013	24,35	24,50	24,54	24,36	23,67	23,98	24,09	24,21	23,95	24,26	23,90	24,04	24,15
2014	24,30	24,00	23,86	22,94	23,29	22,69	21,66	21,57	20,91	19,73	19,71	19,39	22,00
2015	19,35	19,92	19,18	19,34	19,01	17,51	17,60	17,68	16,70	16,27	15,18	15,70	17,79
2016	15,71	15,69	16,15	16,51	16,67	16,70	17,91	18,25	18,64	19,37	19,50	20,31	17,62
2017	20,01	20,54	20,33	20,04	19,89	20,15	20,27	20,60	20,16	20,36	19,48	17,79	20,32

Rok	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Ø roku
2018	18,67	18,65	19,25	18,14	17,16	17,00	14,56	13,82	12,47	13,94	12,85	12,26	15,73
2019	13,02	12,55	13,13	12,48	12,97	12,45	11,47	12,31	12,14	12,72	14,61	14,34	12,84
2020	14,12	14,38	14,53	14,45	14,41	15,14	13,18	13,96	14,46	12,72	14,85	14,35	14,21
2021	12,45	12,59	12,70	13,43	12,66	11,70	13,34	12,46	13,87	13,65	14,16	15,46	13,21
2022	15,55	16,21	14,74	17,27	17,42	17,62	18,18	18,26	18,21	30,54	30,70	32,23	20,58
2023	30,46	29,67	30,22	28,29	27,29	26,14	25,65	27,38	26,12	24,90	23,76	25,68	27,13
2024	22,91	22,75	22,32	22,69	22,64	20,41	20,68	21,10	20,42	17,91	15,52	16,42	20,48
2025	16,25	16,14	15,69	13,70	15,27	14,29	13,73	14,10	15,82	15,65	16,44	15,97	15,25
Moučkový cukr													
2006	25,35	25,37	25,46	25,04	25,23	25,02	25,07	25,12	24,76	24,82	23,98	24,67	25,00
2007	25,69	25,54	24,82	24,82	25,17	24,69	25,54	25,61	24,16	25,70	23,82	23,79	25,17
2008	25,20	25,48	23,78	25,72	25,51	24,27	25,60	25,16	24,93	24,22	24,18	23,69	24,81
2009	24,31	25,06	24,45	22,46	23,40	22,64	21,67	21,98	21,64	20,49	20,36	20,50	22,41
2010	22,15	21,63	21,16	21,31	21,20	20,47	20,37	20,68	20,46	20,51	20,75	19,09	20,81
2011	21,06	21,17	21,49	21,89	24,15	24,56	25,01	25,08	24,41	24,81	25,05	24,45	23,60
2012	25,19	25,05	24,84	24,93	24,72	24,46	23,95	24,06	23,87	24,36	24,16	24,61	24,52
2013	25,13	25,41	25,10	24,65	25,09	24,60	24,99	25,13	24,82	25,31	24,87	23,80	24,91
2014	25,14	24,86	25,15	24,21	25,22	24,75	24,52	25,14	23,94	25,12	22,44	22,96	24,45
2015	24,02	23,13	22,15	20,20	22,00	21,58	21,62	20,13	20,93	19,88	18,96	18,05	21,06
2016	19,15	17,81	17,45	18,33	18,74	18,04	18,87	18,65	19,20	20,47	21,92	21,50	19,18
2017	22,38	22,29	21,65	21,28	22,54	22,21	22,99	22,71	23,02	22,69	20,97	20,56	22,11
2018	22,21	21,67	18,10	19,84	19,78	20,34	21,23	19,38	16,84	16,25	14,23	14,27	18,67
2019	14,94	14,78	15,21	13,82	15,24	14,89	14,76	13,90	14,00	14,86	15,01	15,33	13,89
2020	16,93	16,42	16,04	15,60	16,78	16,55	16,87	17,00	16,83	15,93	16,17	16,38	16,45
2021	15,99	16,49	14,64	16,06	14,59	14,84	14,80	14,98	15,32	15,33	14,81	16,71	15,38
2022	19,61	17,99	18,07	18,98	20,35	20,63	21,66	20,89	22,21	32,86	31,72	34,48	23,29
2023	35,06	34,34	32,88	33,41	34,03	34,95	36,32	33,99	37,02	31,34	27,41	29,56	33,36
2024	30,17	28,64	27,18	29,47	27,83	29,73	29,98	28,26	28,13	22,26	21,45	21,12	27,02
2025	22,44	20,99	20,63	19,73	21,45	21,20	21,07	21,42	20,63	21,21	20,85	21,40	21,09

Pramen: ČSÚ.

b) Spotřebitelské ceny (SC) krystalového a moučkového cukru (Kč/kg) za hospodářský rok

Rok	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Ø roku
Krystalový cukr													
2000/01	22,20	22,29	22,21	22,02	21,80	21,76	21,65	21,77	21,66	21,62	21,59	21,64	21,85
2001/02	21,61	21,47	21,16	21,33	21,14	20,64	20,76	20,66	20,25	20,08	20,00	20,01	20,76
2002/03	19,97	19,93	18,95	18,85	17,90	17,71	17,34	17,12	16,98	16,89	16,79	17,09	17,96
2003/04	17,91	18,61	19,03	19,32	19,23	19,20	19,12	19,37	19,73	21,37	25,82	26,10	20,40
2004/05	25,78	25,69	25,40	24,93	24,71	24,48	24,42	24,36	23,40	22,78	22,43	21,86	24,19

Rok	Říjen	Listopad	Prosinec	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Ø roku
2005/06	21,79	21,24	21,26	21,23	21,19	21,15	21,26	21,21	21,23	21,75	22,30	22,48	21,51
2006/07	22,44	22,28	22,07	22,15	22,33	22,35	22,25	21,78	21,78	22,06	21,90	21,48	22,07
2007/08	21,50	21,58	21,59	22,21	21,83	21,06	21,68	21,57	20,52	20,94	20,91	20,58	21,33
2008/09	20,52	20,55	20,16	20,63	20,43	20,43	19,49	19,73	19,42	20,32	19,89	19,81	20,12
2009/10	18,86	19,42	19,10	18,23	19,02	18,47	18,95	18,75	18,25	17,81	18,24	17,44	18,55
2010/11	17,96	17,52	17,75	17,47	19,14	19,28	22,90	23,17	24,00	24,25	23,54	24,08	20,92
2011/12	24,81	24,46	24,85	23,84	24,76	24,95	23,91	24,47	24,65	24,32	24,43	24,41	24,49
2012/13	23,81	23,49	24,20	24,35	24,50	24,54	24,36	23,67	23,98	24,09	24,21	23,95	24,10
2013/14	24,26	23,90	24,04	24,30	24,00	23,86	22,94	23,29	22,69	21,66	21,57	20,91	23,12
2014/15	19,73	19,71	19,39	19,35	19,92	19,18	19,34	19,01	17,51	17,60	17,68	16,70	18,76
2015/16	16,27	15,18	15,70	15,71	15,69	16,15	16,51	16,67	16,70	17,91	18,25	18,64	16,62
2016/17	19,37	19,50	20,31	20,01	20,54	20,33	20,04	19,89	20,15	20,27	20,60	20,16	20,10
2017/18	20,36	19,48	17,79	18,67	18,65	19,25	18,14	17,16	17,00	14,56	13,82	12,47	17,28
2018/19	13,94	12,85	12,26	13,02	12,55	13,13	12,48	12,97	12,45	11,47	12,31	12,14	12,63
2019/20	12,72	14,61	14,34	14,12	14,38	14,53	14,45	14,41	15,14	13,18	13,96	14,46	14,19
2020/21	12,72	14,85	14,35	12,45	12,59	12,70	13,43	12,66	11,70	13,34	12,46	13,87	13,09
2021/22	13,65	14,16	15,46	15,55	16,21	14,74	17,27	17,42	17,62	18,18	18,26	18,21	16,39
2022/23	30,54	30,70	32,23	30,46	29,67	30,22	28,29	27,29	26,14	25,65	27,38	26,12	28,72
2023/24	24,90	23,76	25,68	22,91	22,75	22,32	22,69	22,64	20,41	20,68	21,10	20,42	22,52
2024/25	17,91	15,52	16,42	16,25	16,14	15,69	13,70	15,27	14,29	13,73	14,10	15,82	15,40
Moučkový cukr													
2006/07	24,82	23,98	24,67	25,69	25,54	24,82	24,82	25,17	24,69	25,54	25,61	24,16	24,96
2007/08	25,70	23,82	23,79	25,20	25,48	23,78	25,72	25,51	24,27	25,60	25,16	24,93	24,91
2008/09	24,22	24,18	23,69	24,31	25,06	24,45	22,46	23,40	22,64	21,67	21,98	21,64	23,31
2009/10	20,49	20,36	20,50	22,15	21,63	21,16	21,31	21,20	20,47	20,37	20,68	20,46	20,90
2010/11	20,51	20,75	19,09	21,06	21,17	21,49	21,89	24,15	24,56	25,01	25,08	24,41	22,43
2011/12	24,81	25,05	24,45	25,19	25,05	24,84	24,93	24,72	24,46	23,95	24,06	23,87	24,62
2012/13	24,36	24,16	24,61	25,13	25,41	25,10	24,65	25,09	24,60	24,99	25,13	24,82	24,84
2013/14	25,31	24,87	23,80	25,14	24,86	25,15	24,21	25,22	24,75	24,52	25,14	23,94	24,74
2014/15	25,12	22,44	22,96	24,02	23,13	22,15	20,20	22,00	21,58	21,62	20,13	20,93	22,19
2015/16	19,88	18,96	18,05	19,15	17,81	17,45	18,33	18,74	18,04	18,87	18,65	19,20	18,59
2016/17	20,47	21,92	21,50	22,38	22,29	21,65	21,28	22,54	22,21	22,99	22,71	23,02	22,08
2017/18	22,69	20,97	20,56	22,21	21,67	18,10	19,84	19,78	20,34	21,23	19,38	16,84	20,30
2018/19	16,25	14,23	14,27	14,94	14,78	15,21	13,82	15,24	14,89	14,76	13,90	14,00	14,69
2019/20	14,86	15,01	15,33	16,93	16,42	16,04	15,60	16,78	16,55	16,87	17,00	16,83	16,19
2020/21	15,93	16,17	16,38	15,99	16,49	14,64	16,06	14,59	14,84	14,80	14,98	15,32	15,52
2021/22	15,33	14,81	16,71	19,61	17,99	18,07	18,98	20,35	20,63	21,66	20,89	22,21	18,94
2022/23	32,86	31,72	34,48	35,06	34,34	32,88	33,41	34,03	34,95	36,32	33,99	37,02	34,26
2023/24	31,34	27,41	29,56	30,17	28,64	27,18	29,47	27,83	29,73	29,98	28,26	28,13	28,98
2024/25	22,26	21,45	21,12	22,44	20,99	20,63	19,73	21,45	21,20	21,07	21,42	20,63	21,20

Pramen: MZe.

PĚSTOVÁNÍ A SKLIZEŇ CUKROVÉ ŘEPY V ČR

Počasí

Rok 2024

Trend růstu roční průměrné teploty potvrdil také rok 2024, jenž svým průměrem 10,3 °C (odchylna od normálu 2 °C) spolehlivě překonal předchozí rok o 0,6 °C. Přitom leden skončil průměrem pod bodem mrazu. Následující měsíce únor a březen však překonaly všechna očekávání. Únor lze považovat za velmi teplý měsíc (průměr 5,7 °C, odchylna 6,1 °C) následovaný březnem s průměrem 7 °C a odchylkou 3,8 °C. Nejteplejším měsícem byl srpen s 20,2 °C, který stejně jako předchozí rok tvořil půlroční období vysokých průměrných teplot v rozmezí od 10 do 20 °C.

Začátek roku 2024 lze charakterizovat jako teplý, jediný leden skončil pod bodem mrazu (-0,5 °C). Velmi teplý nástup vegetační sezóny v březnu nebyl pro rostliny dobrou předzvěstí. V mnoha případech došlo k urychlení vegetace, která se později vlivem teplotních změn a srážkových vlivů poněkud přibrzdila a místy i srovnala s normálem. Chladnými měsíci byly prakticky až v závěru roku listopad a prosinec.

Do srážkového hodnocení roku 2024 významně promluvila zářijová povodeň. Do té doby prakticky shodný srážkový úhrn s normálem (rozdíl jen 9 kladných milimetrů na čtvereční metr), v září zcela přepsala povodeň s tragickými dopady převážně v severních částech Moravy. Průměr 179 milimetrů srážek ve srovnání s normálním průměrem na úrovni 60 milimetrů proměnil nejenom řadu řepných polí v jezera nebo v rybníky. V řadě případů cukrová řepa zaplavení vodou neustála a shnila, na některých polích již sklizená řepa byla odplavena. Rozsah tragédie a škod byl předmětem vyjednávání ČR s EK, jejím výsledkem bylo přidělení určitých prostředků na zmírnění škod. O zadministrování této události budou přineseny informace v dalším vydání SVZ.

Po zářijové povodni byly srážkové úhrny po zbytek roku mírně podnormální. Celkově úhrn dosáhl hodnoty 777 mm, což je 114 % normálu a nijak extrémně to nevybočuje z rámce například v meziročním srovnání. Ale opět je třeba tyto skutečnosti vnímat rozložené v čase pro vegetační potřeby řepy. Začátek vegetace se začal odvíjet poměrně dramaticky, protože se selo do zcela vyschlé prašné půdy. Naštěstí vždy na poslední chvíli přišly nezbytné úhrny srážek tak, že se řepa mohla zdárně vyvíjet. Nakonec tento vývoj vedl k poměrně vysokým hektarovým odhadům před sklizní. Jak již bylo uvedeno, v polovině září byly porosty přemokřeny extrémními srážkami. Proto září také v celoročním hodnocení skončilo jako srážkově největší (179 mm oproti 60 mm normálu). Nejsušším měsícem byl březen (27 mm srážek představovalo jen 59 % normálu). Rok 2024 je tak opět možno uzavřít charakteristikou o extrémnosti. Extrémní agrometeorologické jevy až na zářijovou povodeň se řepným polím vesměs vyhýbaly, přívalové deště a kroupy se však řepným polím zcela nevyhnuly ani v roce 2024 (např. Mladoboleslavsko, Nymbursko, Chrudimsko nebo Slezsko). Rok 2024 je proto možno hodnotit jako spíše klidný.

Vegetační období cukrové řepy

Ročník 2024 z pohledu celku lze hodnotit pro cukrovou řepu spíše jako uspokojivý. Hned při podrobnějším pohledu je však vidět zřejmý velký rozdíl v úrovni výnosu kořene a v cukernatosti.

Výnos kořene řepy byl za poslední dekádu největší, a to přes 77 t/ha. V některých rajonech cukrovarů se jednalo i o mírně nadprůměrný výnos. Zajímavé je zjištění v roce 2024 u pozdních přírůstků během vegetace v září a říjnu, kdy tento přírůstek běžně činí 15 t/ha v rozmezí 10 až 25 t/ha při 16 %, ale v roce 2024 to byly pouhé jednotky tun.

Začátek sezóny byl dobrý, příprava pro setí započala po polovině března nebo i dříve podle půdních podmínek. Vlastní setí se rozeběhlo kolem 15. až 20. března, nejčastěji se pak vysévalo od 25. března

do 25. dubna, což nijak nevybočovalo oproti víceletým zvyklostem. Většina porostů byla nasetá do 10. až 15. dubna. Problémem ostatních zemí EU bylo časově velmi rozvleklé setí, které ve své podstatě trvalo skoro 2 měsíce se začátkem po 15. březnu a koncem okolo 15. května, v extrémních případech až po deštích koncem června.

Na dlouhou dobu setí měl vliv mokřý duben i květen v západních částech Evropy a nevyzrállost a zejména pak neschopnost půdního profilu unést stroje zejména na těžších půdách. Problém byl i u časného setí, kdy se lokálně osivo řepy potýkalo s větším množstvím srážek po zasetí a vytvořil se pevný půdní škraloup. Půdní škraloup se rozrušoval např. pomocí rýhovaných válců. Velmi často se stalo, že během 24 hod. po zasetí následoval silnější déšť, což je velmi špatný stav. Nutný je odstup deště od setí alespoň 48 hod., aby byla vytvořena půdní struktura na povrchu a netvořila se krusta. Mnohé porosty se přesávaly, některé i několikrát. Přesevy nebyly pouze vlivem půdního škraloupu, ale i mrazů v průběhu dubna. Mrazy se opakovaly, poničily úrodu ovoce a místy i cukrovou řepu. Přesevy byly ale nakonec v řádu stovek hektarů, ne výše. Zpoždění v setí v rámci ČR oproti normálu bylo téměř nulové.

Později setá řepa vzházela až v polovině a koncem května po srážkách, které se dostavovaly více až od počátku května. Řepa v sušších oblastech vzházela etapovitě dvougeneračně a čekala na větší množství vláhy v průběhu května (typické oblasti Velvarsko, Slánsko, západní okolí Prahy). Období beze srážek vegetačnímu období dominovala. Například počátkem července již některé řepy mírně žloutly a čekaly na výraznější deště na přelomu července, dále také v srpnu.

Časně seté řepy (Kolínsko, Čáslavsko, Slánsko, Velvary, Mělník, některé porosty ve Slezsku a jižní Morava, okolí Hrušovany nad Jevišovkou) dobře vzešly a následně i dobře zapojovaly porost v řádku i v meziřádku. Až tedy na určité výjimky na některých lokalitách. U těchto porostů byl tak položen základ pro plné využití délky vegetační doby, která nejvíce rozhoduje o výsledném výnosu, případně i cukernatosti. Takových porostů bylo poměrně dost. Průběh léta, zejména jeho druhá polovina se projevila velmi pozitivně na růstu. Řepa do konce července spíše stagnovala a lokálně i vadla. V srpnu srážky již nebyly v deficitu a porosty startovaly k velmi rychlému růstu, rychlému příjmu vody do bulvy, výrazně narostl chrást. Vliv na cukernatost byl ale negativní, poklesla o 1 až 1,5 %. V srpnu panovaly velmi teplé noci okolo 20 °C a řepa během dne veškerý vyrobený a do kořene uložený cukr v noci vydýchávala a cukernatost tak nestoupala.

Co se týče zdravotního stavu řepy, lze ho v rámci celé ČR za rok 2024 hodnotit jako velmi neuspokojivý. Právě v tomto roce se velmi silně projevila skvrničnatka řepná neboli cercospora. Lze konstatovat, že tlak této choroby byl obrovský jako před čtyřmi a pěti roky. Místně silnější byl tlak hraboše polního (hlavně u porostů po víceletých pícninách nebo v jejich těsné blízkosti) a ojediněle opět i žír listů housenkami. Bylo to ale vyrovnáváno přidávkem insekticidu k fungicidnímu ošetření. Lze celkově říci, že škodliví činitelé a choroby byly v roce 2024 v obdobné míře jako v roce 2023 až na cercosporu, která masívně zasáhla většinu porostů řepy. Tudíž se v roce 2024 zopakovala velmi razantní retrovegetace porostů s masivním dopadem na cukernatost okolo 14 až 15 %. Nástup hlavní vlny tlaku cercospory byl v roce 2024 pozdnější, na přelomu července a srpna, ale o to více rychlý s pokračováním i koncem srpna a po celé září do října. Pokud by nebylo provedeno ošetření fungicidem na pozdnější výsevy řepy ještě na začátku září, výsledky cukernatosti by byly velmi neuspokojivé a o to ještě horší. V místech, kde byla cukrová řepa silně zasažena cercosporou, téměř nepřirůstala, některé odrůdy dokonce „ubývaly“ na hmotnosti doprovázeným poklesem cukernatosti o 1 až 2 % zejména vlivem extrémních dešťů a povodní v první polovině září.

Kromě cercospory se objevovalo lokálně napadení cukrové řepy padlím, bělavé povlaky na povrchu listů zpravidla v menších kruzích o průměru 5 – 10 – 25 m. Zde byl nutný zásah fungicidem stejně jako na cercosporu, i když infekce cercosporou ještě nebyla znatelná. Dopad do výnosu a digesce by byl stejně negativní jako u cercospory, pokud by nebylo fungicidem zasaženo. Infekce padlím se podařilo dobře eliminovat a byly spíše minoritní, často také na CR+ odrůdách řepy s tolerancí a odolností proti cercospoře (ne ale proti padlí). Toto je jeden ze zásadních problémů CR+ odrůd, které sice odolávají cercospoře, nikoliv ale padlí, proto je třeba je také fungicidem ošetřovat.

Napadení škůdci bylo prozatím v průběhu roku 2024 jen mírné, lokálně větší tlak mšic, makadlovky řepné a případně i housenek ke konci vegetace (můra gama). Škody rýhonoscem řepným prozatím nebyly hlášeny.

Hraboš polní jako další škůdce byl v roce 2024 marginální. Lze konstatovat, že hlášené škody jsou na řepných polích velmi malé. Hraboš se začal objevovat v porostech až v druhé polovině léta po sklizni hlavních obilovin. Problémem v roce 2024 byly zcela určitě úhory, kam se hraboš stahoval a velmi dobře přežíval. Hraboš likviduje bulvy zpravidla od spodu ukousnutím hlavního kořene, dále pak žírem pod hlavou bulvy a tím dělením horní části bulvy od vlastního kořene. V neposlední řadě na okrajích pole likviduje listovou plochu řepy. Odhad škod pro rok 2024 je prozatím minimální. Lokálně hlášeny v roce 2024 škody způsobené přemnoženými nutriemi. S ohledem na nárůst pěstitelských technologií no-till a strip-till třeba hraboše polního i nadále monitorovat a odstranit jeho množení.

V roce 2024 byl hlášen jen ojedinělý výskyt nahnilých černých neskliditelných řep, což je způsobeno patogenem *Macrophomina phaseolina* a dalšími v kombinaci sucho a velké teplo a následně silné deště. Typické pro země HR, RO, HU nebo SK.

Prodej osiva cukrové řepy pro kampaň 2024/25 (tedy osev 2024) zaznamenal stejně jako v roce 2023 řadu trendů. Zásadním ukazatelem v roce 2024 (identicky jako v roce 2023 a letech předchozích) je postupný stálý rozmach odrůd s označením SMART, které mají toleranci k sulfonylmočovinovému herbicidu Conviso ONE. Podíl SMART odrůd se zdá být až alarmující, ale zemědělská praxe si na tuto novou technologii navykla a nechce ji příliš měnit za starou, agronomicky náročnější. V některých oblastech cukrovarů se jedná až o 90 % podíl SMART odrůd. Klasickým odrůdám pak zbývá v některých cukrovarech necelých 10 % na objemu prodeje. Pro zajímavost aktuálně v roce 2024 je ve Švédsku podíl SMART odrůd pouze 44 %. Podíl ale také narůstá s predikcí pro rok 2025 na úrovni 50 %, ale zároveň se začínají řešit rezistence některých odolných plevelů v této technologii, a to v celoevropském měřítku.

Prodej osiva příliš nevybočil oproti předchozímu ročníku 2023, trendy zůstaly, jak byly nastaveny v roce 2022 a 2023. V roce 2024 bylo prodáno 79 891 VJ. Osetá plocha osivem byla meziročně mírně zvýšena, to odpovídá i poměrnému navýšení v prodeji osiv (+4.786 VJ meziročně), výsevek tak vychází v roce 2024 na 1,21 VJ/ha, v roce 2023 byl 1,20 až 1,23 VJ/ha, v roce 2022 to bylo 1,15 VJ/ha, v roce 2021 to pak bylo 1,16 VJ/ha, což již je poměrně nízká hodnota z pohledu agronomických doporučení. Za poslední pětileté období osevu lze spatřovat konečně mírný vzestup v hustotě výsevu. Žádoucí je docílit porosty, kde je 100 000 rostlin na 1 ha, a proto vysévat nejlépe okolo 1,25 VJ/ha, což v průměru ČR nebylo v období 2019 až 2022 nikdy splněno.

Co se týče podílu obou typů osiv v rámci celku, tak v roce 2024 podíl SMART odrůd byl necelých 75 % oproti roku 2023, kdy činil 68 %, meziroční vzestup je tak o 7 %. Podíl nových odrůd SMART činil v rámci celé ČR v předchozích letech v roce 2022 60 % a v roce 2021 52 %. Trend je jasně viditelný pro celou ČR. Tato nová technologie narůstá každoročně v podstatě o stabilních 7 až 8 %, ale v roce 2024 již bylo dosaženo vysoké procento zastoupení a v dalších letech vzestup SMART odrůd bude pomalejší.

Užití mořeného osiva neonikotinoidy NNI bylo naposled provedeno v sezóně 2023 (kampaň 2023/24). Toto byla nejzásadnější změna pro pěstování řepy v roce 2024. Na základě rozhodnutí ESD bylo vydávání výjimek na moření NNI pro rok 2023 a následující (tedy i 2024) zrušeno. ČR byla jedna z mála států, kde výjimka byla vydána na podzim 2022 a pro rok 2023 byla ponechána. NNI byly nahrazeny méně kvalitním mořením Buteo Start, náhrada plnohodnotná za NNI to není. Byla nutná důraznější kontrola mšic jako vektora žlutenek řepy a případný postřik proti mšicím. Do budoucna je nutno počítat jen se slabým mořením a vícenásobnými postřiky insekticidy. Plnohodnotné alternativy za NNI neexistují.

Cukrovarnická kampaň v ČR

Přehled cukrovarů

Celkový počet cukrovarů pracujících v cukrovarnické kampani 2024/25 se od předchozí sezóny nezměnil, tj. sedm závodů: dva v Čechách a pět na Moravě a dále jedna rafinerie v Čechách, jak je uvedeno v následující tabulce.

Přehled cukrovarnických podniků se závody v ČR v cukrovarnické kampani 2024/25

Cukrovarnický podnik	Závod
Tereos TTD, a. s.	Dobrovice
	České Meziříčí
Moravskoslezské cukrovary, s. r. o.	Hrušovany n/Jevišovkou
	Opava-Vávrovice
Hanácká potravinářská společnost s. r. o.	Prosenice
Litovelská cukrovarna, a. s.	Litovel
Cukrovar Vrbátky a. s.	Vrbátky
Rafinerie	
Cukrovar Zvoleněves a.s.	Zvoleněves

Pramen: SZIF.

Výroba cukru v ČR vychází ze zpracování základní a české tradiční suroviny, kterou je cukrová řepa. Od roku 2015 je schválen také podnik vyrábějící cukr z meziproductů pocházejících z cukrové třtiny, společnost ED&F Man Ingredients s.r.o. Od roku 2024 byl schválen pro výrobu cukru z cukrové třtiny pod novým názvem Cukrovar Zvoleněves a.s. s cukrovarem ve Zvoleněvsi. Podle odborné terminologie se jedná o suchou rafinerii cukrů.

Neměnná také zůstala základní vlastnická struktura majitelů řepných cukrovarů: fyzické osoby se podílejí na zhruba 18 % roční výroby prostřednictvím cukrovarů Litovel, Prosenice a Vrbátky, ostatní část, zhruba 82 %, připadá na nadnárodní cukrovarnické skupiny (německo-francouzský Tereos v Čechách a rakouskou Agrana na Moravě, obě po dvou cukrovarech). V rámci evropského cukrovarnictví je Tereos největším výrobcem cukru ve Francii a celkově čtvrtý v Evropě. Agrana, se sídlem v Rakousku, je dceřinou společností německé společnosti Südzucker, která je zároveň i největším evropským výrobcem cukru. Suchou rafinerii vlastní fyzické osoby.

Nepotravinářské využití cukrové řepy

Kromě tradičního krystalického cukru se cukrová řepa používá také na výrobu kvasného lihu. Základem výroby je klasická melasa, poslední výrobek při krystalizaci cukru, surovinou pro výrobu lihu jsou i jiné výrobky při zpracování cukrové řepy, například surová šťáva nebo siroby. Z těchto například uvedených surovin vyrobený kvasný líh je základem pro další zpracování na líh určený k potravinářskému nebo nepotravinářskému užití. Při zpracování cukrové řepy dochází prakticky k bezesbýtkovému rozčlenění této plodiny na řadu výrobků, krmiva, hnojiva, vodu a zeminu, které se vracejí zpět do přírody.

Alternativou za benzín je nejvíce využíván bioethanol vyráběný kvasným procesem. K jeho produkci je zapotřebí plodina s dostatečným obsahem cukrů, resp. škrobů, jako je cukrová řepa, v zemích Jižní Ameriky také cukrová třtina, ale také například obiloviny.

V roce 2024 byly v ČR v provozu dvě jednotky na výrobu bioetanolu, Ethanol Energy, a.s., Vrdu a Tereos TTD, a.s., Dobrovice. V následující tabulce jsou uvedeny kapacity, rok zahájení provozu a použitá vstupní surovina pro výrobu bioetanolu a etyl-terc-butyl-éteru (ETBE) jako složky automobilových benzínů.

Bioethanolové lihovary v ČR a jejich roční kapacita

Název společnosti	Rok zahájení výroby nebo zkušební provozu	Roční produkční kapacita		Základní použítá surovina
		hl	t	
Tereos TTD, a.s. Dobruška	2006	1 000 000	79 000	cukrová řepa a její deriváty, biogenní zbytky
Ethanol Energy, a.s. (lihoval Vrdy)	2007	700 000	55 200	kukuřice, obiloviny, biogenní zbytky
CELKEM		1 700 000	134 200	

Pramen: Svaz lihovalů ČR.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ve znění směrnice (EU) 2023/2413 ukládá cíl využívat nejpozději v roce 2030 obnovitelné zdroje energie (OZE) v dopravě ve výši alespoň 29 % konečné spotřeby energie, anebo dosáhnout snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 14,5 % oproti výchozí referenční hodnotě. Členské státy samy mohou zvolit, který z cílů pro ně bude závazný. ČR zvolila cíl úspory emisí skleníkových plynů, protože podle provedených odborných studií je za stávajících podmínek snadněji dosažitelný. Směrnice zároveň požaduje plnění tzv. kritérií udržitelnosti biopaliv, která mají za cíl zajistit prokazatelně udržitelnou výrobu a využití těchto biopaliv a naplňování stanovené úspory emisí skleníkových plynů. Uvedené požadavky jsou transponovány zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie.

Zákon o ochraně ovzduší ukládá povinnost pro dodavatele benzínu a nafty, která spočívá v úspoře emisí skleníkových plynů z pohonných hmot pro dopravní účely ve výši alespoň 6 % ve srovnání se základní hodnotou stanovenou prováděcím právním předpisem. Hodnota požadovaných úspor je platná až do roku 2025. Z důvodu plnění výše uvedeného evropského cíle bude na základě novelizovaného zákona procentuální hodnota úspor emisí od roku 2026 průběžně každoročně navyšována, a to od 6,25 % v roce 2026 až po 11 % v roce 2030. Další změny v souvislosti s novelizací zákona se budou týkat postupného navyšování energetického podílu pokročilých biopaliv (z nepotravinářských surovin a odpadů) a obnovitelných paliv nebiologického původu až do min. 5,5 % v roce 2030. Zároveň je zákonem stanoven nejvyšší povolený podíl energie z konvenčních biopaliv (z potravinářských a krmných plodin) na výši 5,6 %.

Povinné objemové přimíchávání biopaliv do pohonných hmot bylo s účinností od 1. července 2022 zrušeno.

Veškerá biopaliva využitá v dopravě, která jsou započítávána do plnění uvedených cílů, musí splňovat kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů. Dodavatelé pohonných hmot, výrobci biopaliv či zpracovatelé zemědělských surovin musí být držiteli příslušného certifikátu, který garantuje, že jejich produkce uvedená kritéria splňuje. Certifikace může probíhat podle národního nebo častěji podle mezinárodního schématu schváleného Evropskou komisí. Kritéria udržitelnosti biopaliv a způsob výpočtu emisí skleníkových plynů stanoví nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot.

S koncem roku 2020 byla ukončena podpora čistých a vysokoprocentních biopaliv, mezi které patří např. Etanol E85 s obsahem 70–85 obj. % bioetanolu (zbytek tvoří benzín). Podpora spočívala ve snížení sazeb daně nebo vrácení části daně z minerálních olejů podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, kterým byla implementována Evropskou komisí schválená Víceletá podpora biopaliv v dopravě. V souladu s pokyny Evropské komise jsou po roce 2021 k finanční podpoře způsobilá už jen pokročilá biopaliva vyráběná z nepotravinářských surovin.

Následující tabulka uvádí tuzemskou bilanci výroby, dovozu, vývozu a hrubé spotřeby certifikovaného bioetanolu, výroby ETBE a paliva E85. Ve srovnání s rokem 2023 došlo v roce 2024 u bioetanolu k navýšení jeho výroby o necelých 7 %. Bez daňové podpory se na trhu s pohonnými hmotami v roce 2024 vůbec neuplatnilo palivo E85.

Bilance výroby, dovozu, vývozu a hrubé spotřeby bioethanolu, ETBE a E85 v ČR

Ukazatel	2019 (t)	2020 (t)	2021 (t)	2022 (t)	2023 (t)	2024 (t)	Index 2024/2023
Výroba	93 040	85 688	88 545	80 538	77 462	82 670	1,07
Dovoz	22 502	15 886	31 352	41 921	63 648	86 451	1,36
Vývoz	18 476	13 036	36 591	9 197	14 133	12 227	0,86
Hrubá spotřeba pro přimíchávání	91 408	83 532	87 779	91 263	98 046	107 657*	1,10
ETBE pro přimíchávání	51 228	55 590	57 840	73 000	79 588	69 849	0,88
Etanol E85	1 469	357	3	2	²	-	-
Využitelnost výrobních kapacit palivového bioethanolu	69,3 %	63,9 %	66,0 %	60,1 %	57,7 %	61,6 %	1,06

Pramen: MPO, GRČ, MŽP, Svaz lihovarů, CARC & SVB.

Poznámka: ^{*)} odhad. Hodnoty hustot při 15 °C – pro bioetanol 777,8 kg/m³, ETBE 750 kg/m³, etanol E85 (77,27 %V/V bioetanolu) 770,2 kg/m³, motorový benzin 744,2 kg/m³.

V období 2019–2024 se v ČR vyráběl bioethanol pouze z cukrové řepy a kukuřice na zrno. Z pšenice se palivový bioethanol v ČR nevyrábí od roku 2015. Pro výrobu palivového bioethanolu se v roce 2024 využilo cca 240 tis. tun cukrové řepy a cca 183 tis. tun zrna kukuřice. To představuje s ohledem na sklizňové plochy, výnosy a výtěžnosti bioethanolu 5,2 % sklizňových ploch řepy cukrové a 25,7 % sklizňových ploch kukuřice na zrno.

Co se týká spotřeby bioethanolu v dopravě, podle údajů MŽP vyplývajících ze zpráv o emisích skleníkových plynů z dodaných pohonných hmot, byly na tuzemském trhu s motorovými palivy v roce 2023 uplatněny podíly domácího a importovaného bioethanolu vyrobeného z kukuřice ve výši 73,03 % energetického obsahu (e.o.), z cukrové řepy ve výši 3,89 % e.o., z melasy (jako koproduktu ze zpracování cukrové řepy) ve výši 9,69 % e.o., z pšenice ve výši 5,11 % e.o. a z cukrové třtiny ve výši 0,9 % e.o. Další zdroje uplatněného bioethanolu pochází z odpadů a zbytků. Celková energetická hodnota spotřebovaného bioethanolu v roce 2023 činila 2 685,0 TJ.

Zhodnocení cukrovarnické kampaně 2024/25

Cukrovarnická kampaň 2024/25 zcela jednoznačně snese přídomek rekordní. Meziroční navýšení plochy cukrové řepy v kombinaci s nadprůměrnou úrodou umožnilo zpracovat během více než půl roku trvající kampaně nebývalé množství bulev. A nakonec přes rekordně nízkou cukernatost bylo vyrobeno rekordní množství cukru.

Opět byla kampaň zátěžovým testem nejenom pro cukrovary. 191 dnů provozu (více než půl roku) je extrém, který v novodobé, ale ani starší historii nikdo nepamatuje, ani takové kampaně nebývaly. Obdobu lze nalézt až v 70. letech 19. století. Tehdy velmi malokapacitní cukrovary zpracovávaly řepu až do jara. Úroveň počasí v kampani 2024/25 v době sklizně nebyla tak špatná, jako předchozí rok, díky čemuž se kvalita řepy ke zpracování udržela po větší část doby na přijatelné úrovni.

Cukrovarnická kampaň 2024/25 začala časně již 2. září 2024 a byla ukončena až po 191 dnech 11. března 2025. Průměrná délka kampaně dosáhla 159,3 dnů. Jednalo se o nejdelší sezónu za posledních nejméně sto let.

Celkové množství zpracované cukrové řepy v ČR dosáhlo hodnoty 5 329 412 tun (v přepočtu na standardní jakost 5 181 083 tun). Je to suverénně největší množství řepy za téměř čtyři desítky let. Sklizňová plocha 68 874 ha byla meziročně vyšší o 6 918 ha. Průměrný hektarový výnos bulev 77,38 t/ha (75,23 t/ha standardní jakosti) předchozí výsledek převýšil o značných 8,4 t/ha. Cukrové řepy na výrobu

cukru bylo zpracováno 4 966 934 tun z plochy 64 175 ha. Mimo cukrovou řepu určenou k výrobě cukru bylo zpracováno více než 360 tis. tun cukrové řepy k výrobě kvasného lihu. Cukrová řepa v hodnocení sklizeného množství všech plodin ČR předstihla ozimou pšenici a zaujala tím první místo.

I v sezóně 2024/25 byla zpracována cukrová řepa z okolních členských států EU pro přímou potravinářskou výrobu. Zpracována byla jak pro potřeby ČR, tak také v rámci dohody o provedení práce pro cukrovarnické podniky v jiných členských státech, a to v celkovém množství přes 141 tis. tun.

Jestliže v předchozí kampani se hovořilo u dosažené cukernatosti jako o zklamání, tak o výsledku ročníku 2024/25 by se dalo hovořit jako o frustraci nebo šoku. Dva roky po sobě nepříjemné výsledky pod 17 % a najednou doslova rána v podobě hodnoty 15,52 %. Nižší výsledek byl dosažen před 23 lety. Důvody tak nízké cukernatosti byly již popsány v odborných článcích. Souhrnně se dá hovořit o celé skupině stresových činitelů. Ostatní dopočítané kvalitativní hodnoty díky vyššímu výnosu polarizačního cukru a velmi vysokému výnosu bulev zachovaly dobrou úroveň celkových výsledků.

Celkem bylo pro tuzemskou potřebu v tuzemských řepných cukrovarech vyrobeno 659 490 tun krystalického cukru. Je to meziročně více o 55 042 tun (+8,35 %). Je to největší množství vyrobeného cukru v novodobé historii ČR, která je tímto výsledkem pátým největším výrobcem cukru v EU. Pro jiné členské státy EU bylo v rámci dohody o provedení práce vyrobeno ještě dalších více než 16 tis. tun. Celkem tak bylo ve fyzickém množství v ČR vyrobeno 676 075 tun cukru z řepy.

Výsledek cukernatosti poměrně výrazně zamíchal s ostatními dopočítanými veličinami. Poměrně značně byl ovlivněn zářijovou povodní, ale i řada zdravotních problémů promluvila do konečného výsledku. Průměrný výtěžek cukru z řepy meziročně propadl o 1,27 % na 13,28 %. Výnos polarizačního cukru naopak stoupl o 0,42 t/ha na 12,01 t/ha. Klíčová srovnávací veličina řepařství a cukrovarnictví, výnos bílého cukru z hektaru, zaznamenala mírný vzestup o 0,23 t/ha na 10,28 t/ha, což je dáno i v případě polarizačního cukru velmi vysokým výnosem řepy. Výnos bílého cukru z hektaru se dosaženým výsledkem udržel nad hranicí deseti tun z hektaru a v dlouhodobém trendu nadále udržuje mírně prorůstový trend.

Také z kampaně 2024/25 byla zpracována cukrová řepa pro výrobu kvasného lihu, který byl dále použit pro polotovary nebo konečné výrobky jako líh potravinářský pitný a líh určený například pro využití při výrobě paliv. Potřebnou cukrovou řepu přímo zpracovává jediný lihovar v ČR v Dobrušce s kapacitou roční výroby až 1 mil. hl lihu. Ostatní průmyslové lihovary v ČR zpracovávají melasu, obiloviny nebo kukuřici.

179 390 tun (přepočteno na bilanční hodnotu 50 % polarizace) je vykázaná výroba melasy v tuzemských cukrovarech v kampani 2024/25, meziročně o 39 385 tun melasy více. Celková potřeba v tuzemsku je kryta buď uvedeným množstvím nebo nákupem mimo ČR.

Bilanční statistika komodity cukr-cukrová řepa v ČR

	Parametr	Jedn.	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
1	Počet všech pěstitelů při kontraktaci		723	758	746	834	867	856	908	891	943	970	937	964	1 089
2	Průměrná plocha cukrové řepy na 1 pěstitele	ha	83	83	84	70	70	77	73	67	66	65	65	64	63
3	Počet prodaných výsevních jednotek osiva v ČR	ks	80 485	80 071	76 655	70 922	73 012	80 036	78 694	71 042	71 625	73 805	70 048	75 105	79 891
4	Kontrahovaná plocha cukrové řepy pro výrobu cukru	ha	49 235	49 702	48 506	43 252	51 353	58 300	57 924	56 249	57 117	57 685	54 944	57 216	63 602
5	Začátek cukrovarnické kampaně		17.09.2012	24.09.2013	08.09.2014	21.09.2016	08.09.2016	06.09.2017	12.09.2018	10.09.2019	11.09.2020	14.09.2021	12.09.2022	13.09.2023	02.09.2024
6	Konec cukrovarnické kampaně		19.01.2013	26.01.2014	03.03.2015	16.01.2016	01.02.2017	28.01.2018	07.02.2019	18.01.2020	07.02.2021	07.02.2022	07.02.2023	07.02.2024	11.03.2025
7	Počet činných cukrovarů		7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Celková délka kampaně	dny	125	125	177	118	147	147	149	131	150	147	143	148	191
9	Průměrná délka kampaně	dny	111,3	107,5	140,5	97	116,7	122	115,3	106,3	121,4	123,9	122,7	127,0	159,3
10	Sklizňová plocha cukrové řepy pro výrobu cukru	ha	51 727	52 691	53 771	44 925	52 340	58 122	60 199	57 538	59 854	57 996	57 046	60 119	64 175
11	Cellkové množství zpracované řepy na cukr ČR	t	3 474 009	3 308 496	4 200 019	2 740 921	3 728 000	4 292 647	3 494 896	3 501 228	3 744 458	3 952 923	4 106 573	4 153 481	4 966 934
12	Výnos bulev pro výrobu cukru	t/ha	67,16	62,79	78,11	60,94	71,23	73,86	58,06	60,85	62,56	68,16	71,99	68,98	77,38
13	Cukernatost	%	17,00	17,59	15,91	18,20	18,20	17,50	18,13	16,91	15,84	18,24	16,71	16,77	15,52
14	Výnos polarizačního cukru	t/ha	11,42	11,04	12,42	11,09	12,96	12,98	10,52	10,29	9,91	12,43	12,03	11,59	12,01

	Parametr	Jedn.	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
15a	Výroba bílého cukru v ČR vyrobeného v ČR	t	535 462	512 316	591 440	451 877	592 656	636 002	572 798	509 057	506 324	623 740	588 164	604 448	659 490
15b	Výroba bílého cukru ČR vyrobeného v EU mimo ČR**	t	30 000	27 000	4 975	4 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Výnos bílého cukru	t/ha	10,35	9,72	11,00	10,05	11,34	10,98	9,52	8,85	8,46	10,75	10,31	10,05	10,28
17	Výtěžek bílého cukru z řepy	%	15,41	15,48	14,08	14,65	15,93	14,82	16,39	14,54	13,52	15,78	14,32	14,55	13,28
18	Sklizňová plocha cukrové řepy pro jiné využití	ha	9 605	9 287	12 385	8 687	8 605	8 162	5 952	3 092	2 351	5 920	4 363	1 837	4 699
19	Množství zprac. řepy v ČR pro jiné využití	t	763 056	632 624	1 015 860	625 261	689 000	684 040	311 225	188 477	142 043	397 093	313 392	120 049	362 478
20	Sklizňová plocha řepy celkem (ř. 10+18)	ha	61 332	61 978	66 156	53 612	60 945	66 304	66 151	60 630	62 205	63 916	61 410	61 956	68 874

Pramen: MZe ve spolupráci se SZIF a ČMCS.

Poznámka: Statistika komodity cukr-cukrová řepa vychází z předpisů ES k regulaci trhu a proto je metodicky odlišná od statistiky ČSÚ. Řádka 1–3 a 20 celkové údaje, 4–17 pouze k výrobě cukru, 18–19 pouze k výrobě kvasného lihu.

**Výroba cukru v rámci dohody o provedení práce podnikem podle čl. 6, odst. 3 NK č. 952/2006; uvedenou hodnotu nelze matematicky spojit s ostatními.

Níže uvedený graf výroby cukru v ČR zřetelně sděluje, že je ČR ve výrobě cukru dlouhodobě soběstačná. Přírodným jevem je meziroční výkyvnost výroby, ale rozestup hodnot výroby a spotřeby je průkazný a trvalý. Příčin výkyvů výroby je celá řada, mezi hlavní lze počítat vliv počasí a změnu klimatu směrem do extrémnějších projevů srážek a teplot. Dalším ovlivňujícím prvkem je trh s cukrem bez regulace kvótovým systémem. Spotřeba, jako meziročně prakticky bezvýkyvná veličina, je odhadována okolo 35–38 kg/osobu/rok (dlouhodobý průměr) s mírně klesající tendencí. Kvóta cukru ČR se od roku 2008/09 až do zrušení neměnila a její výše 372 459 tun odpovídala velmi zhruba spotřebě.

Výroba, průměrná výroba, kvóta a spotřeba cukru v ČR od roku 1991

Pramen: MZe.

Poznámka: Kvótový systém EU fungoval v ČR od řepné kampaně 2004/05 do 2016/17.

Plochy cukrové řepy v ČR podle jednotlivých krajů (ha)

Oblast	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ČR	61 161	62 401	62 959	57 212	60 735	66 101	64 760	59 212	59 684	61 234	58 238	58 803	65 912
Hl.m. Praha	360	296	362	301	297	253	310	276	273	222	199	234	250
Středočeský	17 096	17 319	17 660	15 923	16 435	17 846	17 890	16 936	16 142	16 903	16 560	15 827	17 182
Jihočeský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	i.d.
Plzeňský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	i.d.
Karlovarský	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký	2 539	2 824	3 290	2 951	3 195	4 260	4 189	4 161	4 049	3 988	3 698	3 364	3 497
Liberecký	750	879	847	880	894	886	812	786	784	822	825	795	932
Královéhradecký	11 248	11 286	11 194	9 916	10 661	11 316	10 893	10 244	10 765	11 398	10 955	10 907	11 792
Pardubický	3 636	3 664	3 680	3 492	3 595	4 149	4 235	3 674	3 741	4 200	4 186	4 299	4 873
Vysočina	219	297	306	294	335	352	210	220	174	183	127	i.d.	119
Jihomoravský	5 091	5 475	5 417	4 837	5 390	5 250	5 073	3 917	4 149	3 803	3 539	3 676	4 433
Olomoucký	11 749	11 898	12 018	11 021	11 326	12 140	12 330	11 566	11 721	11 528	10 338	10 850	13 147
Zlínský	1 524	1 862	1 809	1 596	1 773	1 999	1 952	1 640	1 640	2 000	1 800	2 096	2 467
Moravskoslezský	7 219	6 602	6 377	6 400	6 834	7 379	6 868	5 992	6 245	6 186	6 012	6 666	7 161

Pramen: ČSÚ.

Poznámka: i. d. individuální důvěrný údaj.

Vývoj sklizňových ploch a výroba cukrové řepy podle údajů ČSÚ^{1,2}

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sklizňová plocha (tis. ha)	58,3	61,2	62,4	63,0	57,6	60,7	66,1	64,8	59,2	59,7	61,2	58,2	58,8	65,9
Produkce (tis. t)	3 899	3 373	3 743	4 425	3 421	4 118	4 400	3 724	3 661	3 671	4 145	4 055	3 834	4 585
Výnos (t/ha)	66,84	55,15	60,00	70,28	59,38	67,81	66,56	57,51	61,84	61,51	67,69	69,64	65,20	69,56

Pramen: ČSÚ.

Poznámka: ¹ Sklizňové plochy ČSÚ monitoruje podle jiné metodiky než MZe (a bez provázání na výrobu cukru), proto jsou hodnoty produkce i výnosů rozdílné

² Plocha řepy celkem pro veškeré využití.

Vývoj poměru ploch cukrové řepy v Čechách a na Moravě (%) podle údajů ČSÚ^{1,2}

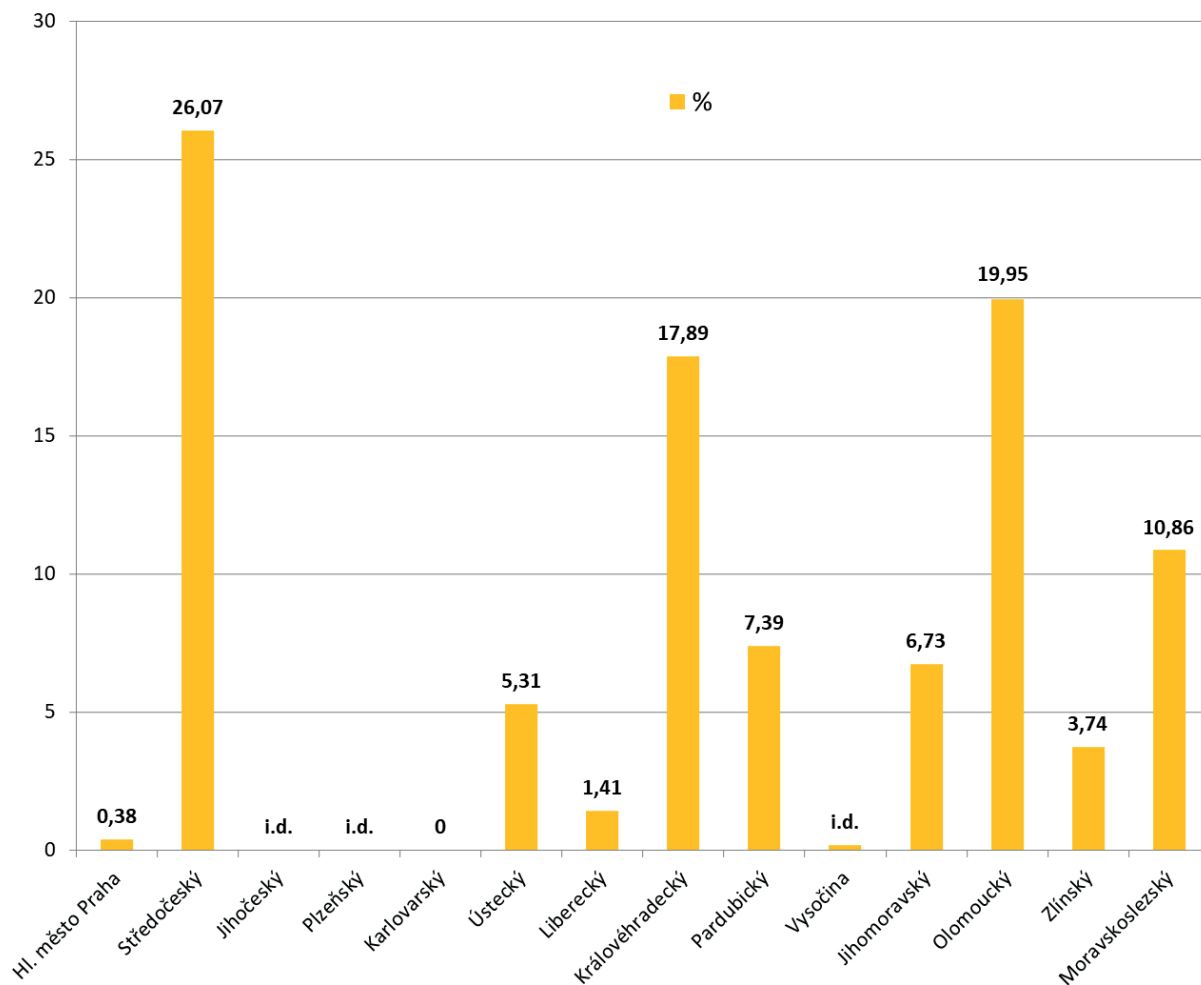
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Čechy	58,76	57,06	55,16	53,5	53,29	54,28	53,79	59,28	59,39	59,76	60,32	59,70	58,17
Morava a Slezsko	41,24	42,94	44,84	46,50	46,71	45,72	46,21	40,72	40,61	40,24	39,68	40,30	41,83
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Ø
Čechy	58,60	59,31	58,59	57,42	59,59	59,51	61,09	60,20	61,59	62,76	60,25	58,63	58,40
Morava a Slezsko	41,40	40,69	41,41	42,58	40,41	40,49	38,91	39,80	38,41	37,24	39,60	41,28	41,59

Pramen: ČSÚ.

Poznámka: ¹ Sklizňové plochy ČSÚ monitoruje podle jiné metodiky než MZe (a bez provázání na výrobu cukru), proto jsou hodnoty produkce i výnosů.

² Plocha řepy celkem pro veškeré využití.

Podíl jednotlivých krajů na celkové ploše cukrové řepy v ČR v roce 2024

Pramen: ČSÚ.

Poznámka.: i.d. individuální důvěrný údaj.

Prodej cukru z cukrovarů v ČR v letech 2023/24 až 2024/25

Pohyb cukru a zásob u výrobců cukru v ČR v roce 2023/24 (t, hodnota bílého cukru)

2023/24	X	XI	XII	I (2024)	II	III	
Prodej na trhu ČR	31 058	29 883	18 317	25 466	25 158	23 893	
Prodej na trhu EU	22 425	23 119	17 320	21 585	26 766	22 509	
Prodej na trhu mimo EU	0	0	0	744	1 224	3 000	
2023/24	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Prodej na trhu ČR	26 898	29 309	28 826	29 800	25 868	27 132	321 608
Prodej na trhu EU	26 517	26 958	32 941	36 138	26 756	28 059	311 092
Prodej na trhu mimo EU	0	2 130	2 306	1 076	46	664	11 190

Pramen: SZIF.

Pohyb cukru a zásob u výrobců cukru v ČR v roce 2024/25 (t, hodnota bílého cukru)

2024/25	X	XI	XII	I (2025)	II	III	
Prodej na trhu ČR	34 309	29 547	19 634	28 055	25 222	26 891	
Prodej na trhu EU	28 298	22 305	20 498	30 348	30 305	30 727	
Prodej na trhu mimo EU	3 115	2 164	130	280	154	218	
2024/25	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Celkem
Prodej na trhu ČR	26 314	26 801	27 952	28 169	26 947	31 409	331 250
Prodej na trhu EU	20 836	17 835	18 869	28 035	27 532	31 500	307 088
Prodej na trhu mimo EU	219	306	220	330	440	374	7 950

Pramen: SZIF.

Bilance cukru v ČR**Hospodářský rok 2024/25**

V hospodářském roce 2024/25 se zvýšila výroba cukru ve srovnání s rokem 2023/24 o 9,1 % na 659,5 tis. tun, což představuje rekord za posledních 60 let. Celková nabídka ve výsledku meziročně mírně vzrostla o 2,2 % na 1 113,4 tis. tun cukru. Domácí spotřeba zůstala na hodnotě 393,2 tis. tun. Významný meziroční rozdíl byl u počáteční zásoby, která byla v roce 2024/25 o 17,8 % nižší. Ze sledovaných ukazatelů byl meziročně nejvýraznější propad u dovezeného cukru, který se snížil o 25,3 % na 64,9 tis. tun. Vývoz cukru se snížil o 2 %. Dovoz cukru ve výrobcích vzrostl o 3,2 % a vývoz vzrostl o 4,4 %. Celková poptávka byla 1 006,5 tis. tun a meziročně se téměř nezměnila. Konečná zásoba cukru se v důsledku vysoké výroby a stagnujícího vývozu zvýšila o 28,5 % na hodnotu 1 06,8 tis. tun.

Bilance cukru včetně cukru ve výrobcích (tis. t, hodnota bílého cukru)

Ukazatel	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Počáteční zásoba	116,1	57,9	86,6	114,4	61,6	69,8	59,1	62,2	101,2	83,1
Výroba cukru z řepy	451,9	592,7	636,0	572,8	509,1	506,3	623,7	588,2	604,4	659,5
Dovoz celkem	448,2	403,5	372,7	363,7	394,3	412,6	398,7	395,2	383,3	370,7
– dovoz cukru	118,1	91,2	94,7	94,5	127,3	105,8	97,1	105,1	86,9	64,9
– ve výrobcích	330,1	312,3	278,0	269,2	267,0	306,7	301,7	290,1	296,5	305,9
Celková nabídka	1 016,2	1 054,1	1 095,3	1 050,9	965,0	988,7	1 081,5	1 045,6	1 088,9	1 113,4
Domácí spotřeba	432,2	436,1	486,3	508,5	441,3	491,8	478,8	439,5	393,9	393,2
Vývoz celkem	526,1	531,5	494,6	480,8	453,8	437,8	540,5	504,9	611,9	613,4
– vývoz cukru	307,4	321,5	312,0	298,0	266,6	245,9	334,2	292,0	395,1	387,2
– ve výrobcích	218,7	209,9	182,7	182,8	187,3	191,9	206,3	212,9	216,7	226,2
Celková poptávka	958,3	967,5	980,9	989,3	895,2	929,6	1 019,3	944,4	1 005,8	1 006,5
Konečná zásoba	57,9	86,6	114,4	61,6	69,8	59,1	62,2	101,2	83,1	106,8

Pramen: Celní statistika MZe (bez dopočtů), ČSÚ a SZIF.

Poznámka: Všechny hospodářské roky jsou od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku.

¹⁾ Stav zásob cukru k 20. 10. 2025 – v ČR 99,094 tis. tun, v zahraničí 7,730 tis. tun.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Zahraniční obchod s cukrem

Dovoz cukru (KN 1701) významně klesl už druhým rokem v řadě. Dovoz cukru ve výrobcích naopak druhým rokem posiluje. Ve výsledku celkový dovoz klesl o 3,3 % na 370,7 tis. tun. Snížený dovoz byl důsledkem rekordně vysoké domácí produkce a nasycení trhu. Z hlediska struktury dovozních zemí nastala nejvýznamnější změna u dovozů z Ukrajiny. Meziročně se z Ukrajiny dovezlo o 36 tis. tun cukru méně, což představuje pokles o 99,4 %. Významně se navýšil dovoz cukru z Polska na 20,8 tis. tun (o 117,7 %) a Rakouska na 13 tis. tun (o 66,4 %). Na celkovém dovozu cukru v roce 2024/25 se podílelo Polsko 31,2 %, Rakousko 19,5 %, Německo 10,3 %, Francie 8,4 % a Slovensko 5,5 %. Tuzemští producenti vyvezli téměř veškerý cukr do zemí EU (97,7 %). Ze zemí EU jsou dlouhodobě nejvyšší vývozy cukru do Rakouska, Slovenska, Německa a Maďarska. V roce 2024/25 se vyvezlo do Rakouska 32 %, do Maďarska 11,9 %, na Slovensko 11,8 % a do Německa 8,3 % cukru. Vývoz do Rakouska se meziročně významně navýšil o 15,5 % na 123,6 tis. tun, a naopak významně klesl vývoz do Polska o 44,1 % na 17,2 tis. tun.

Dovoz a vývoz cukru (KN 1701) a cukru ve výrobcích (tis. t, hodnota bílého cukru)

Kategorie/Rok	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Celkem
Dovoz cukru	118,1	91,2	94,7	94,5	127,3	105,8	97,1	105,1	86,9	64,9	985,6
Dovoz ve výrobcích	330,1	312,3	278,0	269,2	267,0	306,7	301,7	290,1	296,5	305,9	2 957,5
Dovoz celkem	448,2	403,5	372,7	363,7	394,3	412,6	398,7	395,2	383,3	370,7	3 943,1
Vývoz cukru	307,4	321,5	312,0	298,0	266,6	245,9	334,2	292,0	395,1	387,2	3 159,9
Vývoz ve výrobcích	218,7	209,9	182,7	182,8	187,3	191,9	206,3	212,9	216,7	226,2	2 035,4
Vývoz celkem	526,1	531,5	494,6	480,8	453,8	437,8	540,5	504,9	611,9	613,4	5 195,3
Saldo cukr	189,3	230,3	217,3	203,4	139,3	140,1	237,2	186,9	308,2	322,3	2 174,4
Saldo výrobků	-111,4	-102,4	-95,4	-86,3	-79,7	-114,9	-95,4	-77,3	-79,7	-79,7	-922,1
Saldo celkem	77,9	127,9	121,9	117,1	59,6	25,2	141,8	109,7	228,5	242,6	1 252,2

Pramen: Celní statistika MZe (bez dopočtů).

Finanční saldo dovozu a vývozu cukru (mil. Kč)

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Celkem
Dovoz	1 563	1 408	1 124	1 145	1 411	1 340	1 449	2 370	1 878	1 168	14 857
Vývoz	3 730	4 116	3 249	3 129	3 280	3 090	4 723	6 262	7 658	5 939	45 175
Saldo cukr	2 167	2 708	2 126	1 984	1 868	1 749	3 273	3 891	5 780	4 771	30 318

Pramen: Celní statistika MZe (bez dopočtů).

Zahraniční obchod se substituenty cukru

Na rozdíl od zahraničního obchodu s cukrem má ČR každoročně vysoké záporné saldo obchodu s výrobky s obsahem cukru a substituentů cukru. Hlavní příčinou této skutečnosti je, že převážná většina substituentů cukru se v ČR vůbec nevyrábí. Isoglukóza se dováží především ze Slovenska a Maďarska.

Dovoz vybraných substituentů cukru do ČR (t, čistého cukru)

CN	Název	2016	2017	2018	2019	2020
17023010	Isoglukóza, fruktóza 0–20 %	411	768	519	371	231
17024010	Isoglukóza, fruktóza 20–50 %	40 226	37 043	31 401	34 485	41 718
17026010	Isoglukóza, fruktóza nad 50 %	10 022	15 805	18 092	23 136	25 195
Isoglukóza celkem		50 659	53 616	50 011	57 992	67 144
1702 90*	Cukry ostatní	2 474	2 452	3 688	4 700	5 945
21069030; *9059	Sirupy z isoglukózy a ostatní sirupy	1 005	1 008	1 067	1 199	3 357
21069098	Potravinové přípravky	12 003	16 219	20 841	16 128	15 561
CN	Název	2021	2022	2023	2024	2025 ¹⁾
17023010	Isoglukóza, fruktóza 0–20 %	1 155	1 053	1 294	1 833	1 369
17024010	Isoglukóza, fruktóza 20–50 %	58 845	31 856	24 492	28 399	20 605
17026010	Isoglukóza, fruktóza nad 50 %	26 285	28 046	25 772	28 236	21 495
Isoglukóza celkem		86 285	60 956	51 557	58 467	43 470
1702 90*	Cukry ostatní	8 027	8 731	9 980	8 865	6 104
21069030; *9059	Sirupy z isoglukózy a ostatní sirupy	3 674	4 140	4 185	4 713	3 596
21069098	Potravinové přípravky	15 654	16 707	15 403	14 920	10 063

Pramen: Celní statistika MZe (bez dopočtů).

Poznámka.: ¹⁾ V roce 2025 nejsou zahrnuty údaje za poslední 3 měsíce.

Zahraniční obchod se zpracovanými výrobky

Cukr obsažený v cukrovinkách představuje jeden z důležitých ukazatelů bilance cukru v ČR. Jedná se o nemalé objemy cukru, které putují oběma směry přes české hranice a mají značný vliv na užití tuzemského cukru. Cukrovinky patří mezi trvalé součásti tradiční potravinářské výroby.

Jedná se především o cukrovinky, čokoládu, mléčné výrobky, trvanlivé pečivo, potravinové přípravky, konzervované ovoce, zmrzliny a ovocné šťávy. V roce 2024 relativně nejvýrazněji vzrostl dovoz zmrzlin (o 19,5 %) a současně i jejich vývoz (o 28,0 %). Naopak obchod s ovocnými šťávami se zpomalil, dovoz meziročně klesl o 24,6 % a jejich vývoz klesl o 25,3 %. Celkově se dovoz vybraných položek v roce 2024 zvýšil o 18,6 tis. tun (4,0 %), ale současně se zvýšil i jejich vývoz o 10,5 tis. tun (2,5 %).

Dovoz (výběr nejdůležitějších položek)

CN	Název	MJ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ¹⁾	
1704	Cukrovinky	tis. t	25,6	26,5	24,7	25,7	23,6	25,2	29,8	35,5	39,0	30,9	
		tis. t cukru	15,3	15,8	14,7	15,3	13,9	14,9	17,7	20,9	23,0	18,1	
1806	Čokoláda	tis. t	88,1	81,8	82,7	86,1	83,9	90,7	95,7	101,8	100,1	74,4	
		tis. t cukru	26,9	25,6	25,6	26,1	25,6	27,6	29,5	31,5	30,8	23,0	
0402+0403	Mléčné výrobky	tis. t	30,2	30,3	33,0	28,4	28,7	28,7	18,9	20,3	23,6	19,9	
		tis. t cukru	5,9	5,5	5,9	5,2	5,1	5,2	4,1	4,5	5,2	4,3	
1905	Trvanlivé pečivo	tis. t	134,1	159,2	63,9	59,2	59,8	60,1	66,4	70,1	69,4	48,3	
		tis. t cukru	58,4	68,4	15,7	14,8	14,9	14,9	16,6	17,5	17,1	12,0	
1901+2106	Potravinové přípravky	tis. t	110,6	120,1	140,7	125,6	128,0	133,1	137,5	130,3	145,1	99,5	
		tis. t cukru	34,2	35,6	41,2	37,6	39,3	41,1	42,4	40,4	45,2	31,3	
2007+2008	Konzervované ovoce	tis. t	34,1	37,7	35,7	35,1	34,8	36,3	37,0	37,2	40,5	30,5	
		tis. t cukru	6,5	7,1	6,8	7,0	7,5	8,6	8,7	8,6	10,0	6,9	
2105	Zmrzlina	tis. t	24,5	20,6	25,0	25,3	26,1	28,8	28,8	28,8	28,4	34,0	28,3
		tis. t cukru	4,9	4,1	5,0	5,1	5,2	5,8	5,8	5,8	5,7	6,8	5,7
2009	Ovocné šťávy	tis. t	34,3	35,3	42,1	41,5	42,3	48,7	45,9	38,4	29,0	17,3	
		tis. t cukru	5,0	8,1	6,9	7,6	7,2	6,2	7,0	6,4	5,1	3,9	

Pramen: Celní statistika MZe (bez dopočtů).

Poznámka.: ¹⁾ V roce 2025 nejsou zahrnuty údaje za poslední 3 měsíce.

Vývoz (výběr nejdůležitějších položek)

CN	Název	MJ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ¹⁾
1704	Cukrovinky	tis. t	64,5	62,7	61,7	66,2	56,6	62,6	75,9	80,0	79,1	60,2
		tis. t cukru	38,4	37,4	36,7	39,5	33,7	37,3	45,4	47,8	47,4	36,1
1806	Čokoláda	tis. t	63,6	55,4	54,6	56,4	55,6	55,4	57,1	53,6	56,4	39,8
		tis. t cukru	19,3	17,5	16,9	17,4	16,8	16,4	16,8	15,7	16,6	11,8
0402+0403	Mléčné výrobky	tis. t	37,4	36,7	35,7	34,5	33,6	32,5	7,1	6,8	8,2	6,6
		tis. t cukru	5,2	5,2	4,9	4,7	4,6	4,4	1,7	1,6	1,9	1,4
1905	Trvanlivé pečivo	tis. t	158,9	162,6	110,7	121,7	121,2	127,6	137,0	146,7	144,4	113,1
		tis. t cukru	59,2	58,2	29,6	32,4	32,2	33,9	36,3	38,6	37,4	29,3
1901+2106	Potravinové přípravky	tis. t	52,2	60,8	63,9	79,8	80,6	82,3	85,8	90,2	96,9	72,8
		tis. t cukru	16,9	19,4	20,1	24,9	25,9	26,6	27,7	29,1	31,6	23,8
2007+2008	Konzervované ovoce	tis. t	27,7	27,1	24,6	23,9	23,7	20,3	17,9	17,3	19,4	15,2
		tis. t cukru	10,6	10,5	9,3	9,1	9,5	7,2	5,8	5,5	6,2	5,1
2105	Zmrzlina	tis. t	10,5	12,8	13,3	12,6	12,1	12,2	19,7	13,6	17,4	18,2
		tis. t cukru	2,1	2,6	2,7	2,5	2,4	2,4	3,9	2,7	3,5	3,6
2009	Ovocné šťávy	tis. t	6,4	6,6	6,5	6,0	7,4	10,0	9,7	9,6	6,7	3,4
		tis. t cukru	1,2	1,3	1,5	1,2	1,9	3,2	3,3	3,6	2,7	1,2

Pramen: Celní statistika MZe (bez dopočtů)

Poznámka.: ¹⁾ V roce 2025 nejsou zahrnuty údaje za poslední 3 měsíce.

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.mze.gov.cz
e-mail: info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-826-6

Praha 2026